

Kokios Kalėdos gali būti toms šeimynoms, kurių visas gyvenimo triušas ir ateities laimė sugriauta, sunaikinta? Kurių vietoj gražių sodybų, vien griaučiai ir pelenai riogso? Kurių sunų, broliai ir net tėvai — šeimynų globėjai — palaidoti sve-

timam krašte, su kitais tukstančiais lavonų milžiniškom kape, kurio jie niekuomet negales surasti, idant savo širdies skausmus paslaptingai, tyliai, am apreiškinti? Kokios Kalėdos gali būti ten, kur vietoj malonaus Kalėdų Senelio, baidi alkio ir skurdo šmėkla slankioja, tykodama sugriebti į savo šaltą glėbį kodaugiausią auką? Kokios Kalėdos yra ten, kur milijonai kudiškių, apdriskusių, išblyškusių veidais, pamėlynavę nuo šalčio tiesiai savo išdžiūusias rankutes ir šaukia sudrebinančiu visą dangų ir žemę balsu: Valgyt!... valgyt!... žodžiu: kokios ten gali but Kalėdos, kur jos atplaukia nekaltų žmonių krauju ir mažiulėlių ašaromis? Kur Užgimimo Kristaus ryto giedra zušta dumais gairių ir liepsnomis....

Ne tik temsta išsigandus Kalėdų ryto giedra, bet ir visas dangus ir žemė rausta iš gėdos, kad šiame civilizacijos amžiuje Kalėdos užtiko pasaulį baisiam, net visą prigimtį sudrebinančiam, padėjime!

Nežiūrint tų visų baisenybių, augščiau paminėtų; nepaisant to baisaus pasaulio padėjimo, kokiame randasi ir mūsų tėvynė Lietuva, bus daug tokių net ir iš mūsų brolių, kurie kels triukšmingas Kalėdas. Bus apart skanių valgių, kurių nieks neprivalo žmonėms drausti, dar kitokių bereikalingų ir net kenksmingų smagurių — tai kelios bačkos svaigalų. Bus linksnumo iki sočiai: dainuos, šoks, grajis ir ant galo tas viskas užsibaigs policių stotyse, už ką dešimtis dolarių turės išmesti bereikalingai. Bet užsiminus šitiems žmonėms apie laikraščius ir knygas, apie apšvietą, kaip vienintelį įrankį prieš šių dienų pasaulio nelaimes, tai atšaus: „bedarbė — pinigų neturiu!“

Tai gi, brangūs broliai ir sesutės, — me viršui išskaitlinę daug visų nelaimių, daug visokių nuodėmių dalykų, kurie šiandien pasaulyje randa sau vietą delto, kad dauguma žmonių nesupranta savo reikalų, savo pareigų, ir duodasi save vesti kitiems. Už tai jie tokiais nuolankiais yra, kad jie dar nepasiekę tam tikro apšvietos laipsnio, kad galėtų patys savimi vadovauti. Todel yra pareigą kiekvieno išmintingiausio asmens išsivadėti tų senųjų ir žemųjų gyvenimo tradicijų ir tuomet skatinti tamsesnius savo brolius, idant ir jie nustotų apvaikščioję šventes su svaigalais ir muštynėmis. Už išleistus pinigus ant svaigalų ir kitų niekniekių kiekviena lietuviška grįčia galėtų įsirašyti visus lietuviškus laikraščius, nusipirkti knygų ir da atliktų pusėtinai sušelpimui anų milijonų mažiulėlių, prašančių iš mūsų pagalbos. O už tuos pinigus, kuriuos bereikalingai išleidžiame, daugiausiai iš priežasties girtuokliavimo, teismuose, galėsime daug pagelbėti savo suaukintai tėvynei, kurioje dabar tapo pertrauktas ir kultūros darbas. Visi žinome, kad apšvietoje pasaulio išganymas, todel skaiskime jį kuoplačiausiai! Kada tikro, neužnuodinto jokioms doktrinoms, mokslo šviesa apšyps pasaulį, tuomet išnyks bedarbės, užges kariškas gaisras, užtekės tikroji gyvenimo giedra ir visuomet visiems bus linksmos Kalėdos!

S. E. Vitaitis

Kučių Naktį.

Slenka mėnuo pamažu,
Linksmos akys jį palydi.
Taip malonu ir gražu!...
Niekam laimės nepavydi.

Tyla, naktis — dvi draugi
Nun ant žemės viešpatauja.
Bukit judvi amžini!
To siela tereikalauja.

J. Baniulis.

Atsiliepiamas | Jaunuomenei.

Jau metai baigiasi, kaip eina „Ateitis“. Tai laikraštis skirtas visuomenei, o ypačiai mūsų lietuvių jaunuomenei. Laikraštis pažangus, tautinis. Gyvenimo reikalingiausius idealus pirmojon vieton statantis. Bet turė, su širdgėla, pasakyti, kad mūsų jaunimas šiuose metuose mažai gyvybės teparodė, mažai jįsai savo reikalų, vargų, bėdų teispaokojo. Mažai pasauliui pasirodė. O tų reikalų, vargų, bėgales. Pasirodo, kad mūsų jaunimas beveik visas tamsus, nemokytas, nesubrendęs, kad galėtų paimti plunksną ir parašyti kas jam rupi. Dar nemoka savęs ir kitų gerų, naudingų ir gražių dalykų pamokyti. Mūsų jaunimas, vyruklai ir mergelės, dar tebemiega. Ir kodel taip. Ar jau nėra tokių, kurie gali ir moka parašyti? Pasakykite, kur jūs esate ir ką beveikiatė? Juk Amerikon atkeliaunate jauni, spėkų pilni. Kodel negalite tuos savo brolius, kurie dar nemoka gyventi, nemoka skaityti, rašyti, mastyti etc., paraginti, savo patarimais pamokinti. Taipgi čia gimusieji, kurie turėjote geresnę progą lankyti mokyklą, jau apsižinti su geresnėmis gyvenimo pusėmis, kodel ir jūs tylite. Jūs matote gi, kad mūsų didžiausioji dalis jaunimo tebetuno nežinė, tebetuno vakarais saliuose, klubuose, kur tikrai kortos ir alus, negražios kalbos etc.

Jūs matote, kaip mūsų mergelės netikusiai auginamos, nešviečiamos. Kodel apie jas tiek mažai terašote? O paskui, išaugę ir suvyrę dejuojate, jog negaunate sau tinkamos mergelės-moteries.

Atbuskite, jaunuoliai-vyruklai!

Taipgi ir jūs mergelės parodykite, kad ir jūs gyvuojate, kad ir mūsų tautoje išmintingos esate bei randatės. Jūs turite ir privalote, kiek galėdamos, savo tamsiasnes drauges mokyti, raginti prie skaitymo, mąstymo, prie šeiminkavimo, prie gražaus, švaraus namų užlaikymo, prie savo vaikučių busiančiųjų ar esančiųjų auklėjimo, prie sveikatos užlaikymo ir tt. Jeigu jūs busite išmintingos ir mokėsite užžūrėti moteries reikavimus, tai ir ateinančioji mūsų gentė, busimieji mūsų sunai ir dukterys bus žmonėmis. O kaip jau žmonėmis, be kabelių, busime, tai jau ir kitoks bus mūsų gyvenimas, kitoks apsiėjimas.

Moteris juk gyvenime lošia svarbiausiąją rolę. Ir apie ją reikia kuodaugusia rašyti. Negalime taip gyventi, kaip dabar gyvename.

Visi, kas gyvas, turime rūpintis ateičia. O jei „Ateitis“ bus pilna naudingų mūsų jaunimui dalykų, tai ir griečiaus prie geresnės ateities prieisime.

Motiejus.

Kaip aš išmokau rašyti ir laikraščiuose bendradarbiauti.

Esu neturtingų, bežemių, vargdienių tėvų sunus. Nuo 10 ar 11 metų pradėjau vaikščioti valsčiaus mokyklon. Tėvai man visai nemokė, bet supradami bei nujausdami tajį sunkumą, kad negali nieko nę paskaityti, nę parašyti, taip sakant, kaip ir aklį, leido mane pasimokyti. Dar kaip bežemiai turėdavo kas met po 3 rublius užmokėti valsčiui už mokslą. Taip kaip vienas pas tėvus tebuvo, tai dažnai atsižymėdavau savo palaidumu bei išdykumu. Bet valsčiaus mokyklą per 3 metus išėjau ir įstojau į 4-tąjį skyrių pavyzdinės mokyklos (prie V. Mokytojų Seminarijos). Tuom laik, apie 1902 m., kaip valsčiaus mokyklą, taip vėliau ir pavyzdinė lietuvių kalbos lekcijų kaip ir nebūdavo [Valsčiaus mokyklą mokytojų buvo lenkas (Gosiewski's), o pavyzdinė vokiety (Kessleris)]. Tik retkarčiais 3-čiojo kurso mokiniai šį-tą pamokindavo — versdavom iš rusiško lietuviškon kalbon sakinius, žodžius ir atbulai — iš lietuviško — rusiškon. Bet visada lietuviškus žodžius rašydavom rusiškom raidėm, ko jau aš tada baisiai nemėgdavau. Ir parėjęs namo pasiimdavau lietuvišką elementorių su poteriais ir braižydavau lietuviškas raides. Žinoma man iš pradžių labai maišėsi, nes nebuvo to žodžio, kad nebuvo įsprausta rusiška raidė. Bet tolyn, vis geryn ėjo. Taipgi atsimeinu, kiek aš indomavau lietuvių kalba, kad tankiai „sukirdavau“ net 3-čiojo kurso mokinius „praktikantus“ ir su pačiu savo mokytoją Kesslerį, pavyzdin, jie sakydavo, jog rusiškas „nel'zia“ reiškia liet. „nemožna“, ant ko aš visad nesutikdavau ir tvirtindavau, kad „negalima“.

1903 m. man teko susieiti su

išmintingiausiais mokiniais. Gaudavau nuo jų pasiskaityti „Darbininkų Balsą“, „Varpą“, Liepuko eiles ir kt. Didelis mane žingeidumas imdavo, kada aš rasdavau žinių iš savo krašto. Mūsų mokytojų pas mane visokių būdavo. Ant galo pats ėmiau mokyti rašyti ir buvau pasiuntęs keletą laiškų į „Darb. Balso“ redakciją. Bet jų neteke matyti atspausyti.

Atėjo 1904—5 metai. Tai buvo judėjimo-bruzdėjimo metai. Aš dar tik sėdėjau 5-tame pav. mokyklos skyriuje ir nėnėjęs seminarijon tais metais mečiau mokyklą. Man galvoje tik maišėsi lietuvių klausimas. Ėjusius tuo laik laikraščius — „Liet. Laikraštį“ ir „Vilniaus žinias“, su dideliu godumu skaičiau. Tankiai tekdavo nuvažiuoti Kauną. Pirm važiavimo taupydavau tėvų duotus skatikus ir vis pas Zavadzki, ar kur kitur, pirkdavau knygas, daugiausia Nerio (P. Vileišio). Skaitydavau jas.

Atsimenu parašiau pirmutinę žinutę į „Lietuvių Laikraštį“ iš Mauručių kaimo apie vietos jaunimo ištvirtinimą, girtuoklystę, vagystę, etc. Žinutė patilpo. Sekamam sekamadienij Veiverių klebonas perskaitė tą žinutę iš sakyklos. Mauručių jaunimas, išgirdęs, įsiuto. Net pas kleboną vaikščiojo išmėtinėdami, kam jis jų tokius darbus bažnyčioje skelbiąs. Vėliau, iš nekantrumo, kam tai pasisakiau, kad aš parašęs tą korespondenciją, už tai M—čių bernai, darsižinoje, nakčiai mano tėvų langus iškulė ir mane patį gaudydavo, kad sumušti. Nuo to laiko jau niekad slapivardžių nesakydavau.

Nuo rašymo žinių išmokau rašyti ir ilgesnius straipsnius, ypač kritiškus, kas man visada nusisekdavo, —redakcijos talpindavo beveik be jokių permainingų. Kartais rašydavau ir eiles ir jas pats induodavau tuom laik ėjusiam Kaune „Nedėkėnių Skaitytų“ redaktoriui kun. A. Dambauskui (Jakštui). Už straipsniukus ir eiles jis man vis inkišdavo į sauja tai vieną, tai kitą rublį ir labai maloniai meliai išbučiuodavo ir pamokydavo kaip ką rašyti, kas man, žinoma, patikdavo.

1908 m. teko jau apleisti tėvynę. Atsiduręs Amerikoje jaunąs, matęs gerų ir blogų laikų, galėjau ištvirtinti, kaip kiti mano draugai, dar daugiau-augščiau už mane pasimokinusieji, kurių nemažai aš čiona reikalingais, nau, bet aš jau žinojau. Betgi intelektualais įjaviavimus, tur-reikia gyventi. Mano snių luomo sluogsnių susi-lhygti, bet

siais prieteliais visad buvo ir yra laikraščiai ar knygos; kad ir sunkiausius darbus dirbdama netingiu ką ir parašyti.

Ir daugiaus dar rašyčiau, ir daugiau dar veikčiau, kad mane draugai, buvusieji veiveriškiečiai ar kitų mokyklų, būtų žmonėmis. Dabar į kitus, net skaudu žiūrėti.

—s.

Šių metų Kalėdos Susivienijime Lietuvių Amerikoje.

Nuo Kalėdų iki Naujų Metų beliko tik kelios dienos, ir tas trumpas laikas mažą tepaliks žymę ant organizacijos gyvenimo, tad drąsiai jau galima taip sakant, suvesti visų pereinčiųjų metų rokundą, kad pamatysime, ką ir kiek tais metais laimėjo mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Su 1915 metų pradžia Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ėina į trisdešimtą savo gyvenimo metų. Tada indomu pamatyti, kaip jam sekėsi paskutiniiais trečiojo dešėto metais.

Tur būti nesuklysimė, sakydami, kad 1914 metai buvo bene pasekmingiausie visoje Susivienijimo istorijoje, ką patvirtina žemiaus paduotosios skaitlinės.

1914 metais (čia tegalime paduoti žinias tikslai iki 1 d. lapkričio) prie Susivienijimo prisirašė 2,500 naujų narių. Tokio naujų narių skaičius vienais metais dar nėra buvęs mūsų organizacijoje. Įvairiose Amerikos lietuvių apgyventose vietose pereintais metais susidarė 24 naujos kuopos, kurioms duota sekantie numeriai: 72, 105, 115, 144, 148, 151, 156, 159, 165, 166, 169, 173, 174, 176, 177, 179, 181, 182, 184, 186, 189, 190, 191, 192, 195.

Agitacijai už Susivienijimą nemaža prigelbėjo tuo tikslu susiorganizavę kuopų apskričiai. Pereituosius metus patikome su dviem apskričiais, o dabar jau turime jų net 7. Į apskričius susirišo Susivienijimo kuopos šitų apielinčių: Shenandoah'o, Chic'gos, Connecticuto, New Yorko, Pittsburgh'o, Philadelphijos ir Scrantono.

Žinoma, augant agitacijai ir augant Susivienijimo narių skaičiui, paaugo ir iždas. Teisybę pasakius, pagal įstatymų reikavimus, pagal frateralinį reikavimą, betgi intelektualais įjaviavimus, tur-reikia gyventi. Mano snių luomo sluogsnių susi-lhygti, bet

tam yra svarbi priežastis, būtent nelygumas mokesčių: senieji nariai nemoka net pagal tą savo amžių, kokiame buvo įsirašdami į Susivienijimą, o to reikalauja netik įstatymai, mirtinumo apskaitliavimai, bet ir pats teisingumo supratimas. Dabar tas mokesčių sulyginimo klausimas yra plačiai svarstomas ir galutinai Susivienijimo narių tariamasi mokestis išlyginti.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Iždo stovis 1 d. lapkričio 1914 metų buvo šitoks: Nejudinamasai turtas

\$33.959.23
Bankuose padėta 4-tu nuosimčiu
20.428.69
Paskolinta ant 1-mo užstato (mortgage) ..
8.000.00
Bėgantiems reikalams yra
Pas išdininką
5.986.65
Bėgantiems reik. yra pas administratorių
500.00
Inventorius (spaustuvė, knygynas, raštinė, redakcija, etc.)
7.900.93

Visas turtas 1 d.

lapkričio

\$76.775.50

Ta skaitlinė pati savaimi jau daug pasako; bet ji yra kur kas iškalbingesnė, kuomet ją sulyginame su pereinčiųjų metų skaitlinėmis. Čia paduodame abelna Susivienijimo turto augimą nuo organizacijos gyvavimo pradžios.

1888 m. turėjo turto	\$52.30
1889 m.	128.75
1891 m.	158.71
1892 m.	11.64
1893 m.	nieko
1894 m.	162.96
1895 m.	1.118.00
1896 m.	1.471.90
1897 m.	3.873.21
1898 m.	2.982.05
1899 m.	2.623.39
1900 m.	5.886.55
1901 m.	nieko
1902 m.	2.237.08
1903 m.	5.409.93
1904 m.	10.623.53
1905 m.	16.471.06
1906 m.	21.522.78
1907 m.	30.880.84
1908 m.	38.778.10
1909 m.	42.792.37
1910 m.	52.854.51
1911 m.	52.565.54
1912 m.	54.031.24
1914 (geg. mėn.)	69.190.80
1914 (1 d. lapkr.)	77.765.50

Viršiaus priverstosios skaitlinės parodo, kad dabar Susivienijimas jau ėino į tikrojo ir normalio augimo stovį.

1914 metais Susivienijimas yra išmokėjęs pomirtinės pašalpos 57 ypatoms, viso \$8.637.50. Pašalpų ligoje išmokėta 364 žmonėms, viso \$8.566.31; taigi viso šiais metais išmokėta pašalpos — \$17.203.81.

Iš svarbesniųjų pereintais metais įvykusių Susivienijime nutarimų ir permainingų galime paminėti sekančias:

1. — Nuo pirmos dienos liepos Pildomoje Taryboje įvyko permainos: išdininku vietoje p. J. Skritulsko likosi p. T. Paukštis; daktaru-kvotėju vietoje Dr. J. Baltrušaitienės — D-ras J. Šliupas, iždo globėju vietoje p. T. Paukščio — p. T. Astramskas.

2. — Susivienijimo organas „Tėvynė“ nuo pirmos dienos liepos dvigubai padidintas ir spausuvei įgyta statomoji mašina „Intertype“.

3. — Seimas nutarė sulyginti senų narių mokesčius pagal reikalavimą National Fraternal Congress Table of Mortality. Nutarta taipgi ir augštesnis skyrius pašalpos ligoje įvesti.

4. — Iškilus kareli Europoje, SLA. pirmas iš visų Amerikos lietuvių organizacijų paskyrė iš savo tautiškųjų centų \$500.00 sušelpimui lietuvių, nukentėjusių nuo karės ir tuos pinigus jau pasiuntė Lietuvon per Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje.

5. — Susivienijimo organo redakcija daugiausia iš visų Amerikos lietuvių laikraščių (Tąsa ant 6-to pusl.)

Kalėdos--Vaikų Šventė.

Kalėdos! — kaip nuostabiai ir džiaugsmingai skamba šis žodis. Rods koks užslėptas dilgutis smigtelėja mūsų krutinėje, kuomet kalbame apie tą visų metų žymiausią šventę.

Ir kas nelaukia Kalėdų? Jų laukia: senyvi, liguisti, viduramžiai ir jauni žmonės, o užvis geriausia — tai vaikai.

Juk Kalėdos — vaikų šventė.

Pirmon vieton jos primina pasauliui gimimą Kudikio, to Kudikio, kurio idealas ir nūdien tarp žmonių kerėja. To Kudikio pasėta žmoniškumo ir artimo meilės sėkla, išdavė atsakančius vaisius. Begerbdami Tąjį Kudikėlį, begerbdami Jojo idėjas, begerbdami Jojo pastangas ir nuveiktus darbus žmonijos labui, — švenčiame šią brangią istorišką šventę. Kalėdų šventė — pagerbimui Kudikio šventė. Šią šventę švenčiame, idant pagerbti Vaiką, Tą Vaiką, Kuris užgimė Betliejaus klėtelyje.

Gal niekam nėra taip brangi ši šventė, kaip vaikams. Jie, nors neturi nuovokos apie Kristų, vienok laukia Jo gimimo šventės, nes tik tuomet jų mažos krutinukės prisipildo neapsakomu džiaugsmu ir linksmybe.

Ar-gi gali kudikis nesidžiaugti sėdėdamas šale dailiai žibučiais ir ugnelėmis parėdytos eglaitės ir bežiurėdamas į žvakelių mirgančias švieses? Kudikiai gėrisi tais reginiais. Jųjū krutinukės glamonėja, gniaužo kažinkokia spėka. Jie tik džiaugsmu, kudikišku, nekaltu džiaugsmu ir simpatija ramina save. Tas jų džiaugsmas kartais neranda ribų krutinėje ir kudikis klausia mamos švelniu, kudikišku balseliu: — Mama, mama, ką-gi Kalėdų diedukas man atneš?

— Vaikeli, jis atneš tau Kalėdų dovanėlę.

Mama stropiai pritaisto pančeką, idant Kalėdų senukas turėtų kur dovanėlę palikti. Ir koks džiaugsmas apima kudikėlį, kada jis, išsikėlęs Kalėdų rytą, randa pančeką, pripildytą Kalėdų dovanėlėmis. Dabar kudikis tikrai paskęsta džiaugsmo miglose ir mano, geidžia, kad tas geraširdis senis kuotankiausia lankytų jojo namelį.

Maž-daug toks linksmumas atlanko visus tuos kudikius, kurių tėvai pasiturinčiai gyvena. Bet yra tukstančių tukstančiai tokių šeimynų, kurios neturi duonos kashio. Jų kudikiai nesigėri dailiai papuoštomis eglaitėmis; jie nesigėri to geraširdžio Kalėdų senio dovanomis. Jis jų, biednų, neatlanko.

Dar randas tukstančiai našlaičių kudikių, kuriems niekas nenušluosto ašarotų akių; niekas jų nelinksmina Kalėdų šventė ir senuko dovanomis. Jūs slėgia sunki gyvenimo našta. Jie liudni ir savo liudėsiui nemato nė galo, nė krašto. Beturčiai ir našlaičiai kudikiai nesupranta linksmos Kalėdų šventės.

Bet gal ateis toks laikas, kada maži ir dideli, turtingieji ir skurdžiai vienaip švės Kalėdų šventę. Tada, išteisybės, visiems bus linksmas švesti Kudikio gimimo šventę, kuris, begyvendamas, kunu ir siela dirbo, idant visi žmonės naudotųsi tomis pačiomis gamtos suteiktomis dovanomis ir gerėtų gyvenimo smagumais. Juk Kristus to geidė.

Z. Vitkauskas.

KARĖS LAUKE.

Nėra čia augštųjų pušelių,
Neužia baltieji beržai,
Nei jokių paminklų — kryželių,
Čia nekvepia gėlių žiedai.

Čia vienas, tik vienas smėlynas,
Banguoja, kaip jurė plati,
Kaip sausas Saharos tirynas,
Ir nėra čia pievelės arti...

Puikioji lakštingalos daina
Neskamba per naktį vėlai,
Vien baisūs šešėliai čia eina,
Tik staigia vieni viesulai.

Neapkastos žemėj kaukuolės
Ir kaulai beriogso vieni.
Čia juos pakavoja kanuolės —
Čia miega seni ir jauni.

Nėra kam supilti jiems kapo,
Nėra kam apverkti griaudžiai.
Ir vėjas net gailisi kvapo
Ir saulė net šviečia bailiai.

Rudija sutrupinti ginklai,
Aplaistyti krauju kardai,
Sutiesti ant jų voratinkliai
Ir skraido varnų tik pulkai.

Nėra čia augštųjų pušelių,
Neužia baltieji beržai.
Be jokių paminklų — kryželių
Išaugo naujieji kapai.

M. V.

XI. 4, 1914.

M. Petrauskas.

Žiupsnys apie muziką.

Prieš-kalėdinis vakaras, tai neva Adomo ir Jievos diena. Tikrų metrių mūsų protėvių nėra ir čia ne apie tai kalbėsime. Kalbėsime apie pradžią muzikos. J. A. Scheibe sako ("Pradžia senovės muzikos"), buk giedojimas užsimezgęs net Rojuje ir Adonas su Jieva garinė giesmė Dievą pirmoje sutvėrimo dienoje. Tą reikia suprast, kad dailusis žmogaus jausmų išreiškimas, dainavimo būdu, yra daug ankstyvesnis už visus atsiradusius instrumentus.

Istorikai, kliudanti muziką, jau siekia gana senus laikus, bet čia priminsiu tik Karamziną ("Istorija Rusų Gosudarstva", t. I), kuris pagal Bizantijos istorikų raštų sako: "graikai, kariaudami su Avarijos hanu paėmė tris svetimtaučius nelaisvėn, kurie, vieton ginklų, turėjo guslius ir gitaras". Klausiami — atsakė: "mes slavai, mūsų šalije nėra geležies, nepažįstame karės ir mylim muziką." Tie slavai buvę nuo pakraščiu Žemaičių (Baltijos) jurės. Bizantijos istorikai dar jiems suteikia epitetą "mylėtojai dainų". Labai abejotina slavų kilmė nuo Žemaičių jurės....

Kad tie "slavai" nuo Žemaičių jurės mylėjo muziką ir dainas, tai tas galėjo but, nes turime pilnai patvirtinimų, faktiškų patvirtinimų, kaip tie "slavai", nors be teoretinio muzikos mokslo, bet dainuoja iki šiai dienai. Apgailėtina tas, kad mūsų žmonės, lietuviai, nesistengia ingaut tinkamą muzikališkai-teorišką mokslą, delto tas menas pas lietuvius per kelius šimtmečius stovėjo ant vietos, be pažangos. Reiškia, kad ir visa kultūros pažanga buvo užstingusi, nes dailė tai yra kultūriško žmonių kilimo barometras. Lietuviai senovėje, sulig anos gadynės, galėjo but nekiek nežemiau išsivystę už kitas tautas ir turėjo net savo rūšies profesionalus muzikus: kanklininkus, kurie dainavo, juokino ir gal kartais lošė, žinius-pasakotojus, vaidylas-poetus, ir t. p.

Dabar užstoja naujas fazis mūsų lietuviškame gyvenime ir atsinaujinimas meno, dailės ir muzikos. Atsiranda jau keletas tos profesijos žmonių ir pradeda toji sričių dirbt, bet dar yra išgyvenęs negeras paprotys, kad gali kiekvienas toj šakoj but vadovaujančiu šiaip muziku ar net kompozitorium. Tokie "muzikai" mūsų tik pradedančios amato lietuviškos muzikos yra. Jie dar reikės rimto darbo, menų ir nuvalius tą

kenksmingą jovalą, kurį tie Prokrustai paskleidė, net kiti ir atspausdintais pluoštais visuomenei bloškė.

Senovėje muzika lošė visur ir visame nepaprastai svarbią rolę. Gana bus priminti tokį dalyką, kad skaitlius kariuomenės buvo pažymimas trimių ar būtinų skaitliumi. XIII šimtmetį (karės Naugardo su Vladimiru) buvo minima apie skaitlių kareivių šokių būdus: Naugardo ištatyta buvo ant karės lauko 60 trimių, o Vladimiru — 40 trimių ir 40 būtinų. Gerbimas muzikos buvo labai žymus ir pas visas slavų tautas, ne tik kad pas rusus. Jau krikščionijai užėjus ir išgyvenus Lenkijoje, gerų muzikų, po jų mirties, buvo užkabina-mos kobzos baznyčiose ant altorių. Krikščionių baznyčia suprato muzikos vertę ir ją glaudė, nes muzikos galybė veikia į žmones visokeriopais būdais; muzika pajiegia sukelti revoliucijas visokių varų. Vienas iš tokių atsitikimų, kad Lenkijoje po Mscislavui ir laikuose Kazimiero kilo maištas prieš krikščionis, tik per guslarų pasidarbavimą. Visai nesenai gerą veikmę padarė Marseljetė, numesdama nuo sostų žmonių engėjus.

Siek-tiek apie dainas. Kiekviena tauta, turėdama ką nors savito, daug turi dalykų bendrų su kaimyniškoms tautomis. Muzika, nors turi savo ypatingą varą, kiekvienos tautos dažą, bet ji, budama visaisvietinė, gali vienan motivan talpinti daug įvairių minčių ir bile kokioje kalboje. Kad ir, padėkim, toks dalykas, kaip dainos "kratynys"; dainuojama daina vienval, pamainom lietuviškai ir baltgudiškai, parubežiais Lietuvos ir Baltgudijos:

"Tupi žvirblis ant kamino
Su raudona š... ne.
Tu, žvirbluke, pulsi,
Š... nę sukulsi."

Ir toliaus baltgudiškai:

"Na policie loj, loj,

Ej, kaziajka, stoj, stoj!" — ir vėl mainoma.

Daug tokių dainų pasitaiko, dainų, niemenų dainomis vadinamų, i kurias mažai kas atkreipė atidos, o vienok jos yra labai indomios, kaip mišinys dviejų tautų, besisebruojančių muzikoje. Anksčiau esu minėjęs apie dainas ir mūsų muziką "Laisvojoj Mintijj".

Skambėsio sistemas mūsų senų dainų siek-tiek skiriasi nuo dabartinės muzikalės skambėsio sistemos. Mūsų dainos tolimos arabų skambėsio sistemai, bet artimos graikų sistemai. Mūsų dainų skambėsio sistema stovi toliau nuo Afrikos, bet arčiau prie Azijos. Aigyptas gavo muzikali supratimą iš Indijos, o iš Aigypto perėmė graikai, ir lietuviai arčiau stovi graikų sistemos, kaip abelnai visa Europa.

Lietuviškos dainos ypatybė — tai jos lygumas: vingis lankstus, bet nesuaižėjęs, nesukraipytas vulkaniskais išsiveržimais, bet lankstytas gamtos ramumu ir lygumais. Mūsų daina stovi eilėje lygiausių pasaulyje dainų: estų, finų ir kitų.

Paėmus nors kiniečių dainas, ten rasi tai-kur dirgsnį-trelių, užsiganėdinantį smagumu. Lietuvis to neturi. Gal jis labai materijalis? Nemanau! Bet tai bus greičiau nenusilenkiąs atkaklumas motivo, einančio savų manymų išmintu taku. Kinų motyvai beveik mums negalimi paženklint, nes su mūsų temperuota garų sistema daugelį vietų nesitaiko. Delei keblumo niekur nepaduodu gaidų, bet paduosiu kelius žodžius kiniečių dainos.

Daina — vardu: Lej ling bej.

"Si kungo, kundzie

Sa kundzie ho

Sang — cie kuncie." ir t.t.

Krikščioniškos Europos tautos savo istorišką pradžią turi iš seno-graikiškojo meno, pirm krikščionijos atėjusį, o krikščionija nuo jo nesišalino, nes ji, rodos, tik nuo žydiško meno veidą atsuko.

Lietuviškos lyriškos dainos, kaip išrodo, bus paėję iš augštesnio lietuviškojo luomo, nes taip dailiai išreikšti jausmai, taip švelniais žodžiais, verčia manyt, kad pagamint tokią dainą reikalinga buvo augštesnio luomo asmens. Betgi intelektualis gyvenimas augštesnių luomo sluogsnių susi-

liesdavo su žemesniu sluogsniu ir viskas turėjo but pervien. Lietuviškos dainos yra visuomeniškas tvarinys, jas gamino, kiekvienas savu saiku, visi luomai, kokie kada buvo. Lietuviškų dainų yra dar daug tokių, kurių nieks nepaiso delei jų nerimtumo ar "blevizgų". Apart dainų šeimyniškų, visuomeniškų, svodbinių, kariškų, puotų, maldinių, sekmių yra dainos piemenų, kokynių dainos ir prie jų blevizgų dainos. Blevizgų dainas dainuojama buvo tankiausiai kokynėse ir veseliuose, gerai įsikaušus. Atmetus jų "riebiasias" vietas galima rast daug ir senso, bet ten svarbu motivas, nes ten tikresnis šokių motivas išreikštas ir tas mums, muzikams, ytin yra indomus, nes mez šokio motivo tikrai nustatyto neturime, — vienas "Suktninis" ką mums duoda supratimą dviejų ketvirtadalių šokio, bet turėjo but ir kitokio ritmo šokiai, kaip kad yra įvairaus ritmo dainų.

Tegul tas bus priminimu muzikams, kad kiekvienas senovės šokis kokia nebutų daina tveria mūsų muzikos meno turtą ir jās reikia rinkti ir priduoti kokiai nors rimtai mūsų įstaigai apsaugojimui.

Auklēt muziką, auklēt meną yra privalumu kiekvieno žmogaus ir stengties suteikt jaunimui muzikalį mokslą nors ir tik del to, kad jis turėtų prakilnų užsiėmimą, kuris jį nuo daugelio pikty dalykų sulaikys ir padarys asmenyje kiltesnę dvasią, prakilnesnius geismus ir mandagumą. Visapusiškai daugiau žmogus išlavintas turės daugiau sąmonės net ir "kasdieninę" geriau pasigamint. Mokslas ir Menas žmoni-ją veda prie gerbuvio.

Pr. Bajoras.

Paslaptis.

— Ir sako, buk tankiausia Kalėdų naktimis tos visos baisenybės atsilieka.... Sako, kartais tenais beldžiasi, trankosi į sienas, kalbasi, o išgirdę, kad kas nors prisitina tuojais į tą vietą?

— Tai!... Aš savomis akimis mačiau, pats patyriau ir žinau. Kartą Kučių naktį je žiuriu, kad spingso žiburėlis pro tos koplyčios langus. "Eiva", sakau savo kaimynui, "pažiūrėti. Ten ištiesų, šventoj vietoj, tik jau nebus vėlniai"... Matytum, einam abu paskui vienas kito. Pamažu-pamažu. Pršliaužėm, veik ant pilvų, prie pat sienos. Girdim. Gi kaž-kas kalbasi tikrai žmogišku balsu!... Klausom, tylin, net kvapo neatgaudami. Bet tik staigu tvykst! duris... Šokova, kaip karštu vandeniu perpilti. Bėgt!... Bėgam, brolyti... Mano kaimynas tuojaus į sniegą suklimpo, o čia paskui mus atsiveja... Nežinau, nemačiau, bet kaimyno ir šiandien galėtum paklaust, papasakotų. Sako, prisivijęs taip smarkiai kumščia traukė nugaron, kad žmogelis net keletą dienų po tam turėjo sirgti... O-o, brolyti, tai ne baikos su dvasiomis...

— Aš ir vieną kartą tik nepakliuvau. Žinotum, važiauvau vėlai naktį pro tą koplyčelę. Gi kad šoks arkliai stulpu. Nešti mane... Ir girdėjau, kai kaž-kas taip greitai vijosi, kad rodos iš užpakalio jau vis tik griebti... Tečiaus įvažiauvus kaiman, atsiskęs mačiau — už vartų stovėjo dar baltas stulpas, bet kaip bematant kaž-kar išnyko-prapuolė...

Ir taip, ką nebutum užklauses, — mažą, didelį, seną, — nuo visų butum išgirdęs panašių, o gal dar ir baisesnių, papasakojimų apie tą koplyčią.

Kožnas būtų pasakęs:

— Brolyti, kuomet eisi ar važiuosi kada-nors vienas pro mūsų koplyčią — buk atsargus!... Apsižiūrėk, kad negautum nugaron, arba kad neliktum be ratų. Nešinkis, skubėk kiek tik galėdamas pro ją eidamas!...

Koplyčia gi stovi sau gale kaimo. Šaltu muru šaiposi į bėgančius nuo jos neišmanėlius. Apiplyšusi, apdriskusi ji. Liudžia. Svajoja, rodos, apie senus-senus laikus. Gaila jai jų. Pro tuos šaltojo mūrų plyšius, rodos, matosi lyg kad birėtų ašaros... Ne taip tai buvo seniau. Tuomet ji buvo gerbiama. Tukstančius kartų kelia-

klupščiomis apvaikščiota, apibučiuota... Tiesa, ir dabar ją pagerbia. Tai kepurę nusiima, tai persižegnoja praeidamas praeivis. Bet kas iš to. Jis tai daro su baime, išblyškusi veidu. Dar nespėjęs kepurę nusiimti bei persižegnoti, jau skubiai dailosi aplinkui, ar kartais kas neatsiveja, ar negriebia kas kur už nugaros. Praeivis nubėga — nueina, pripasakoja apie ją nebutų dalykų, pats pamislina kiek, pasvajoja ir už kiek laiko užmiršta apie tai. Kopolyčia gi pasilieka. Gaudus iš to jai įspudis pasidaro. Per dienas, per naktis svajoja-mislinas.

Ji stovėjo gale kaimo, prie pat miško, prie kelio. Kada tai buvo baltai-šviesiai nudažyta. Iš tolo atkreipdavo savo dailumu praeivio akį. Savo šventenybėmis iš tolimų aplinkinių traukė žmonės. Švento Jono stovykla joje buvo įstatyta. Šale jos sriuvėnantis upelis savo vandenimis nevieną „nedakrikštą“ ant gero kelio atvedė... Bet tas buvo jau senai, daug metų tam atgal... Mat, kartą švento Jono dienoje buvo kopolytėlėje pamaldos. Sumanyta buvo, kad būtų procesija aplinkui jos. Procesija įvyko, tačiau neužilgo už tai valdžia ją uždarė — nebuvo gauta iš valdžios leidimas, kad būtų galima procesija eiti. Taip tai kopolyčia, ją uždarius, likosi apleista, — nelaikydavo joje niekas pamaldų, mažų-pamažu jos šventumas likosi užmirštas. Dar kiek laiko po tam praslinkus kas ten matė joje Kučių naktį žiburėlį. Išsyk buvo pasakojama tik apie tą švieselę; paskui jau kaip kas patėmdavo, kad po Kalėdų budavo kieno pėdsakos. Dar toliau — tos pėdsakos nebuvo visai į žmogaus panašios. Išrodė į kokio tai nežinomo-nematyto gyvūno pėdsakas. Ir galop biskį-po-biskį daugiau kas buvo kalbama apie tą kopolytėlę. Kas kaip išmanė, taip kalbėjo.

Kas kiek norėjo — tiek pasakojo. O tos pasakos, kalbos vis didėjo — baisesnėmis darėsi.

Kopolyčia kas metasėjo vis senyn. Jožną metų šmoteliai mūro išpuldavo, išgrūdavo. Pajūdavo. Tik-ką buvo užmatoma. Nakčia-gi ištolo išrodydavo kaž-kokios, niekam netinkamos medžiagos kruva suversta. Joje esančioji švento Jono stovykla jau tik-ką laikėsi. Rodos kaip tik žmogus spėtų rankomis pajudinti, pakrutinti — viskas į šmotelius subyrėtų, sutrupėtų.

Nežiurint kopolyčios senėjimui-silpnėjimui — jos aplinkinės mainėsi. Senieji žmonės mirė — jų vietas jaunieji užiminėjo. Jaunieji buvo daug skirtingesni. Daug tvirtesnės valios. Pastovesni.

Mažiau davėsi lengvatikiams pertikrinti. Ko nematė, arba, kitaip pasakius, nepačiupinėjo, nepersitikirino — netikės.

Dar kiek laiko praslinkus — dar daug kas persimainė.

Mažų-pamažu ir į kopolyčios slapybes mažai jau buvo tikima. Ne taip baugiai pro ją praeinama, kad ir vėliausiame nakties laike. Kartais jaunimas jau ir gan drąsiai pasižiūrėdavo švento Jono stovylon. O dar kokis drąsuolis ir vienu-vienas ineidavo pasižiūrėti vidun.

Nors ištiesų, su kopolyčia ikvaliai buvo apsiprasta, tačiau faktas liko faktas. Nebuvo tų Kelėdų, jeigu Kučios naktį kas nors iš aplinkinės gyventojų nematytų joje švieselės. Visuomet apie dvilyktą valandą nakties pasirodydavo joje žiburėlis. Bet jis tamsus, neaiškus. Langai budavo uždangstyti. Ir pro permatomas uždangas matėsi, lyg kad kokie šešėliai slankiotų. Kaip kada matydavosi dvi žmogysti. Rodėsi, lyg kad jos prie viena kitos glausdavosi, tai vėl atsitraukdavo.

Nors tai drąsus buvo jaunuoliai, vienok, vienas pamačius tai, visgi šurpuliai perbėgdavo per kuną, baugu budavo eiti vidun pasižiūrėti. Kuomet-gi atėdavo su keletu žmonių — jau nieko nerasdavo.

Tas juos interesuodavo. Kartais kildavo klausimas: — Kas gi ten galėtų būti?... — Kas? gi dvasios, — tvirtinančiai atsakydavo vienas-kitas senis. — Į stebuklus bei dvasias netikiu, — gaudavo seneliai atsakymą. — Netoki da-

bar laikai, kad velniukai vokiečių pavydale su jaunimu puotautų bei žmones kur po pelkes vedžiotų.

Seneliai tuojaus imdavo pasakoti apie daugelį-daugelį panašių atsitikimų. Daugybės baisenybių pripasakodavo.

Jaunieji gi ant to tik nusišypsodavo, sakydami:

— Netikėk kol pirštu nepasieksi...

Seneliai iš to susigraudindavo ir kartais net jau šiurkščiai patėmdavo:

— O į ką jūs tikite?... Graudinsitės, vaikai, gaudinsitės, bet tuomet bus jau pervėlu...

Nepaisant senelių tikrinimų, štai vieną gražią Kučių naktį, neišskentęs kaimo jaunimas, susitarė, kaip tik pamatys kopolyčioje žiburėlį, eiti ir pažiūrėti. Tikrai dažinoti, kas ten galėtų būti, kas ten tą žiburėlį Kučių naktimis žibina.

Kučių naktis.

Ziauri, šiurkšti naktis.

Nuo pusiaudienio jau iš dangaus puolė šlapias sniegas, putė šaltas vėjas. Rodos ir nosį negalima būtų laukan pro duris iškišti.

Nors tai rodos ir sunku būtų buvę pro tokį orą pamatyti ką-nors toliau, bet visgi net iš pačio kaimo, pačiam gale gan ilgoko balto, sniego padengto ploto, matėsi stovinčioji prie miško kopolytėlė ir tik-ką tik-ką spingsantis pro jos langus žiburėlis.

— Tai ką, eisim? — tarėsi keletas vaikinių.

— Žinoma.

Veik kožnas pasiėmė po šoki-tokį priankį — jeigu kartais būtų koki piktadariai, kad turėtų kuomi atsiginti.

Prisiartinę prie kopolyčios.

Ir ištiesų įstabu.

Girdi, kaž-kas kalbasi, šešėliai slankioja.

Tikri žmogiški žodžiai girdisi.

Lietuviški-linksni žodžiai:

— Apgaudinėjam mes juos.

— Taip...

— Aš pasisakau, kad ant Kalėdų einu svečiuosna pas savo seserį.

— O aš sakausi pas savo dukterį eisiu.

— Cha-cha-cha...

— Cha-cha-cha...

Ir vėl ramu. Vėl juda-slankioja dviejų žmogysčių šešėliai. Bet neužilgo ir vėl kalbos:

— Už tave gražesnės visame sviete negalima būtų rasti.

— O už tave meilesnio nė krašte svieto negalėtų būti...

— Ir kokios puikios tavo drapanėlės.

— Dar senoviškos — mergautinės...

Matai, viskas senoviška, kaip budavo... Godoju šias drapanėles ir tik šiomis dienelemis, į čia einant, pasipuošiu jomis...

— O gražiau ir nereikia...

— Patinka...

— Žinai, kad...

Ir vėl pertrauka.

Ir per kiauvas kopolyčios sienas matėsi-jautėsi, rodos, kad ten, viduje, kaž-kas meiliai-jautriai mylavosi-bučiausi.

Dar vėl pasigirdo pašnekės.

— Tai, kad kas žinotų?... — Visa mūsų laimė pražutų.

— Bet kas gi žinos.

— Bijosi.

Bet tuom tarpu, jau neiškędami vaikiniai pabarškino sienon ir, staiga, viskas rodos numirė: užgeso žiburėlis, nutilo-nurimo pasikalbėjimai. O tuom laiku ir stovinčiuosius vaikus lyg baimė apėmė. Ir jiems lyg koki neužsitikėjimo šurpuliai per kuną ėmė bėgioti.

Ilgai laukė, klausėsi — nieko negirdėt. Švieselė daugiau neužsižiebė, nė ramiausio

žodelio niekas nepratarė.

— Eikim vidun, — vienas iš jų paragino.

— Je, kad galvą kas permušų!

— Kam eiti vidun, kad galim palaukti. Ims švisti ir jie, neiškentę, išeis.

Sniegas be paliovos krito ir, vėjo nešamas, dengė stovinčiuosius vaikus ir kopolyčią. Viską jis rodos norėjo padengti-paslėpti.

Vienok vaikinai laukė, kol prašvis, tuomet jau kad ir kokio taip nedorėlio ne daug reikės prisibijoti. Sulauks, dažinos.

Audra pamažu nurimo, nutilo.

Debesys kur tai toli išsisklaistė.

Danguje šiur-tur pasirodė žvaigždutė-kita.

Aplinkėje girdėjosi sunkus per sniegą važiuojimas.

Prie kopolyčios-gi be pertraukos, be atleidimo, stovėjo vaikinai ir laukė kol iš ten kas-nors pasirodys.

Galop, kopolyčioje pasigirdo sunkus dusavimas, verksmas, o galų gale iš vidaus prabilo silpnas moteries balsas:

— Berneliai, ką gi mes jums blogo padarėm? Kam jūs mumis persekiojat? Kam jūs laimės mums pavydit?

O paskui tuos žodžius dar gailesnis verksmas išsiveržė, dar gailesnis maldavimas girdėjosi.

— Kas gi jūs esat? — užklausė laukiantieji.

— Eikit, mes jums nieko nedarysim, — sakė kiti.

Prasidarė kopolyčios durys ir pro jas išėjo žilas-baltaplaukis senelis ir dar žilės-nė senelė. Buvo tai pašalinio kaimo gyventojai.

Jie išrodė susigraudinusi-nuliudusiais.

— Nelaimingi mes dabar likom, nelaimingi, — pusiau-verksmingu balsu sakė jie.

O paskui jie vaikinams papasakojo ilgą-ilgą jų gyvenimo istoriją.

Senai jau, kada jie buvo dar mažiūčiai-jauniūčiai, jiedu augo dauge viename kaimė. Iš pat mažens vienas kito širdžės geismus, kaip iš knigos, skaitė. Pamylo vienas kitą. Vesti jau užaugę ketino. Bet jų tėveliai jiems laimės pavydėjo. Jauna mergaitė dar budama buvo priversta ištekti visai kitan kaiman, visai už kito, jai nežinomo ir nemylimo bernelio. Senelis irgi, kada dar buvo jaunas, buvo priverstas apsivesti su jam nemylima mergele.

Nelaimingiausi abu likosi.

— Visa mūsų laimė, ką mes galėjome patirti, — pasakojo jie, — tai buvo šita sena, apskurusi kopolyčia. Nutarėm mudu, kad kožną metų Kučių naktį susieiti šitą kopolyčion ir čia, nors vieną kartą ant metų pasidžiaugti taja laime, prisiminti tas jaunystės dieneles. Visuomet mudu, kaip štai ir matot, tą dieną pasirėdome senoviškais savo drabužiais, kaip ir tada, kada mylėjomės, budavo, rengiamės... Laimingi mes jausdavomės šią naktį šioje kopolytėlėje, laimingi.

O tuojaus ėmė dejuoti:

— Dažinos mano senukas...

— Dažinos mano senelė...

Ir ėmė prašyti:

— Vaikinukai, mielieji, niekam apie tai nepasakokit.

Vaikinai susigraudino tomis senelių kalbomis, maldavimais, ašaromis. Ir jie savo krutinėse pajuto kaž-ką jautraus-meilaus.

Sutiko ant senelių prašymo ir niekam-niekam apie tai nepasakojo.

Dar praslinko metas — ne vienuolyno gražus...

Daug laimės įvyko.

Senuko žmona mirė, ir senelės vyras taip-pat su šiuo pasauliu atsiskyrė.

Seneliai nors paskutinėmis savo gyvenimo dienomis liko laimingais — jiedu vedė ir visuomet prisiminė sau laimės-jaunystės dienas.

Laiminga taip-pat ir kopolyčia liko. Ją atnaujino. Gražiai, kaip ir kada seniau, savo baltumu-švarumu iš tolo viliojo praeivio akį. Ir niekas daugiau ją-ją jau nesibauginio.

Net ir seniausi žmonės praeidami, kad ir naktį, jau drąsiai žiūrėjo kopolyčion ir linksmai sau kalbėjo:

— Ir kopolytėlė jau atsinaujino, baisybės dingio ir viskas švinta, darosi gražu, šviesu.

* * *

Sėdėjau ant augštos uolos pajurinės, Po apačia josios jurė bangavo. Buvo naktis. O žvaigždės lyg sidabrinės, šviesiai žibėjo ir mirguliavo.

Ir baisiai, be galo, ta jurė judėjo, Blaškėsi vilnys... Aplink nakties tyla. O aš tiktai klausiau, ką vilnys šnekėjo, Kaip veržės iš jų galinga daina.

Kaip putė vėjalis švelnutis, malonus, Glostė man veidą ir širdį kuteno, Ir nešė svajonių šimtus-milijonus, Kurios, tarsi angelai, ore plesdeno.

Žiūrėjau, kaip slinko mėnulis povaliai, Siela manoji su žvaigždėmis skriejo. Taip nejauku darėsi, liudna širdelėi... Klausiau, kaip tos jurių vilnys šnekėjo...

M. V.

XI. 25, 1914.

J. Kerdiejus.

KALEDOS.

(Feljetoniukas)

Kalėdos! Kalėdos!...

Vos spėjo apsilankyti pas mus į svečius p. Gruodis, mėnesis šių 14 metų, taip ir pasklido po žmonių horizontą kalbos apie Kalėdų šventes.

Į kur nepažengsi žingsniuoko, visur išgirs atkartojančią kalbant apie Kalėdas.

Mažiūčiai berniukai kalba apie medinius „arklius“, apie skardinius „traukinius“, apie „vežimus“, „roges“ ir kitus tokiuos rūšies tvarinius, kuriuos jų tėtušiai turės del jų pirkti, kaip Kalėdų dovanėles. Mergaitės irgi kalba apie lėles-beibes.

Krautuvninkai susiraukę, paskendę užsimastimuose, galvoja, svarsto, kaip daugiau įvairių prekių išparduoti ir tuomi pasidaryti linksmsias Kalėdas.

Vyrai, moterys bei vaikinai ir merginos laukia makaulės bestatydami sau klausimą: ką čia tinkamesnio, indomesnio parinkus nupirkti, kaip Kalėdų dovaną savo draugams ir draugėms.

Mėsininkai šukauja, kad jiems reikalas yra parduoti daug kumpių, dešrų, vištų, ančių ir kitų mėšinių dalykų, nes esą prieškalėdinis laikas, tai svarbus jų vertelgystės momentas, tai jų interesų laikas.

Šeimyninkės, žinome-gi, kaip paprastai, ant pirštų skaitliuoja, kiek reikės pirkti Dievo gerybių Kalėdų pietums bei vakarienei.

Smuklių ponai ir nesnaudžia. Kaip vorai, jie bėgioja su įvairioms priemonėms susigaudyti daug-daug „prietelių“, kuriuos Kalėdų šventėse pavaišins savo „gardumynais“. Žinomas daiktas, už jų pinigų.

Tai maž-daug apibudinimas prieškalėdinio laiko.

Abelą judėjimą, žinoma, aprašyti ne bile surudijusi plunksna pajiegs.

Ir, rodos, kas čia ypatingo tose Kalėdų šventėse? Juk jos lygios, kaip ir visos kitos šventės. Ateina ir praeina ir vėl sau ramiai laukia savo laiko ateinančiam mete, 25-anoj, gruodžio mėnesij.

Koks čia rodos butų dvasios pakilimas su jomis?

Bet išteisybės Kalėdų šventėse labai daug svarbos, yra daug prakilnumo, linksnumo ir širdingumo.

Visi žmonės, gerbiantieji krikščionybės dorus ir morališkus principus ir idealus, Kalėdose supranta gimimą. Didelio žmogaus, tvėrėjo ir skelbėjo tų idealų, kurių pagaliaus barbarai nukankino už tuos idealus. Tuom dideliu žmogum tai buvo Kristus!

Del to Kalėdų šventės turi savyj daug ypatingumo. Del to mes su jomis užmirštame savo vargus, savo bėdas, savo gyvenimo žaizdas, savo nepasisekimus, savo nuliudimus ir štai su Kalėdų švenčių nakčia pradadame švęsti. Nutilsta judėjimas. Užviešpatauja ramumas... Ramumas ant žemės ir gera valia žmonėse.

Ir ramių sielų linksmybės ir džiaugsmo jausmai susilieja su maldnamių varpų skambėjimu vienan akordan ir tyliai plaukia gamtoje giesmė "Gloria in excelsis Deo".

Išreiškiamė džiaugsmą, ir atiduodame garbę Augščiausiam, kuris suteikė žmonijai žmogų, tvėrėją dorus ir teisybės, kuris padėjo meilės ir dorybės pamatą.

Kalėdų šventėse ramybė yra pagarba tų idealų, kuriuos pripažįstame.

Mes lietuviai, kaip dalis žmonijos, kaip civilizotos šeimynos nariai, Kalėdų šventės reikšmę suprantame priderančiai. Jas švenčiame, kaip ir visi žmonės. Esame ramūs, linksmi, džiaugiamės.

Bet štai vienas skaudulėlis širdyse, kuris per eiles Kalėdų švenčių neišdilo, vargiai ir šiose Kalėdose išdils.

Gaila, labai gaila...

Gaila, kad daugelis mūsų brolių lietuvių ir šiose Kalėdose pateks ponų smuklininkų "gardumynų" vergijon.

Tiems žmonėms nebus niekados ramybės ant šios ašarų pakalnės.

Kalėdos, tai jiems naujos bėdos!

Kol atkalbės Kalėdų ryte bažnyčioj keliauterių, nors tai jau apsirgę alkoholine liga, iki tol jiems bus dar ramybė.

Paskui gi, uf!... gaila ir baisu ir pamanyti.

Pasigirs pas juos rėksmai, blevizgosenos, šukavimai, trepsėjimai, muštynės, peštynės, žvangėjimas stiklinių indų ir tt.

Tvarkos vyrai turės areštuoti nekurios, turės teisti, bausti už neramumą.

Ir štai vėl naujos bėdos, nauji vargai. Ne taip, kaip visiems žmonėms.

* * *

Mano broliai! Nors šiose Kalėdų šventėse nebukit pavargusiais dvasioj. Sveikite pagalvokite apie savo artimus palikusius ten užjūry, Tėvynėje, švenčiančius šias Kalėdų šventes karo lauke, kraujuose, nelaimėje.

Paminkite, kad ten jau šiandien nešviečia jiems Kalėdų žvaigždė.

Lai buna nuliudymas su šiomis Kalėdomis, o ne gyvuliškos linksmybės.

To linkiu jums.

MINTIMS.

O mintis mano, jūs apgavingos,
Kam taip viliojat mano širdį?
O jūs svajonių tuščių turtingos
Juk žmonės šauksmo jūsų negirdi.

Sustokit! bent kiek nusiraminkit,
Neužkit, nekelkit skausmų širdies.
Sielos nekaltai jūs nekankinkit.
Pražukit, kaip tamsi migla nakties!...

Jau aš nuvargęs, noriu ramumo;
Noriu išvisti svietą liuosybės,
Kur pilna visokio skausmo meilumo,
Kur gėlės skleidžia žiedus brolybės.

Duokit ramumo, tuščios svajonės;
Nekurkit ugnies, nekelkit skausmų;
Niekas neduos jums savo malonės,
Nevarginkit veltui mano jausmų...

M. V.

PETRAS ZILINSKAS.

PIRMOS MANO KALĖDOS SIBERIJOJ.

Imanties man, kaip profesionalui drutuoliui, prisiėjo pirmas Kalėdas praleisti Siberijos mieste Tomsk'e, kur ir teko pastebėti, kad tarp Europos, geriau sakant Rusijos, gyventojų ir tarp gyventojų gilios Siberijos Kalėdų apvaikščiojimo būdų yra didelis skirtumas.

Buvo tai 1910 metuose gruodžio mėnesį, kuomet aš ėmiaus mieste Tomske. Tomskas — tai yra gražiausias miestas Siberijoje ir abelnai vadinamas Siberijos sostapiu, nes tai vienintelis miestas, turintis net kelias augštesnias mokyklas: technologišką institutą, universitetą ir augtesniąją moterų mokyklą. Ir del to jame gyvena beveik 9 tūkstančiai jaunuomenės — studentų, kurie dar augščiau pakelia Tomską už kitus Siberijos miestus.

Kučių dieną beveik nuo pat pietų jau buvo visos krautuvės uždarytos ir ant gatvių net retai kur buvo matyti žmogus. O apie 8-tą valandą jau visi traukė į namus (bažnyčias). Taipgi ir pirmą dieną Kalėdų buvo uždaryti visi teatrai, kinematografai ir cirkas. Pasibaigus visoms pamaldoms, 12-tą val. naktį, mieste kilo didelis trukšmas: lakstė į visas puses daugybė "troikų", kad net mirgėte mirgėjo...

Aš beveik visą dieną sėdėjau namie, nes lauke buvo gerokai šalta (45—48 laipsniai žemiau zero pagal Reomiro). Tik apie pirmą valandą naktį, gavau nuo pažįstamo pirklio laiškelį, kviečiantį atvažiuoti sutikti Kalėdos. Norėjau aš atsisakyti, paaiškinant pasiuntiniui, kad labai šalta. Bet tas man atsakė, kad del manęs turis gerą meškinį užklodą, kad čia-pat pas duris stovi 3 geri arkliai (troika) ir kad mane greitai nuvešias į vietą. Man nebebuvo ko daryt, kaip tik važiuot. Taigi nieko nelaukęs apsirengiau ir tuoj sėdau į roges, įlindau net su visa galva į meškenas, nes iš šiltos triobos išėjus šaltis dar daugiau davėsi jausti.

Važiuojam. Arkliai bėga, kaip padukę. Jau praėjo geras pusvalandis, o galo vis dar nebuvo. Iškišęs galvą pažiūrėjau ir pamačiau, kad jau ne mieste — apsukui baidi giria, o arkliai lekia zovada, kiek galėdami greitai bėga.

— Kur tamsta mane veži, kaip velnias dušig pasigavęs? — paklausiau vežėjo.

— Nebijok, pone, tai tikrai pamatysi Siberijos Kalėdas... — atsakė jis juokdamasi.

Ir ištikro. Praėjus valandai mes pamatėm girioje didelę ugnį, prie kurios visai prisiartinant pradėjo šaudyt ir leist į viršų fejerverkus. Išlipęs iš rogių aš pamačiau sekantį paveikslą: ant sniego buvo sukotos storos bei gražios meškų skuros, apsukui degė koki 8 sieksniai medžių (malkų), taip kad viduryj buvo šilta, kaip trioboje, ir ten uliavojo keliolika vyrų. Pirmas mano susitikimas su jais, t. y. įstojimas į jų draugiją, žinoma, neapsiėjo be savotiškų "formališkumų": reikėjo išgert ant sykio pusę kvortos degtinės, ką ir visi kiti ten esantieji padarė. Paskui tai jau buvo galima gert ir valgyt, kas ko tik norėjo. Bet tuo viskas nepasibaigė, nes po nekurio laiko — vienas kiek pirmiau, o antras paskiau — pribuvo dar du sveči. Ir juodu taip pat pasitikome, kaip mane pasitikta. Už tai pirmesnieji jau gerokai buvo įsitraukę; atsisakyt negalima, nes tokia esanti senuolių tradicija ir butinai reikią gert už "balinio" (bolotnaš) sveikatą. Tiesa, niekas neatsakė. Užimas-ulia-

vojimas tęsėsi ligi 8 valandos ryto, nes gerimo ir užkandžių užtektinai buvo parupinta. Užkandžiai buvo beveik vienodi, daugiausia "piulmeni" (panašus į kaldunus, daromus Lietuvoj).

Pabaigus viską grįžom miestan, kur mus gražiai — su duona ir druska priėmė, nes mes esą buvę girioj ir parvežę laimę nuo "balinio" (vieno iš girių dievų).

Zelma Lagerlof.

MIESTAS KUNGACHELLI.

(Legenda.)

Jeigu tas, kuris kada nors esate girdėjęs apie senovės miestą Kungachellį, pasileistumėte kelionėn upe Nordre-elf į tą vietą, kur tas miestas stovėjo, jūs labai nusistebėtumėte. Jūs užduotumėte sau klausimą: Nejaugi tai galimas daiktas, kad maldnamiai, bažnyčios su daugybe kitų įvairių budinkų galėtų sutirpti, kaip sniegas? Nejaugi tai čia galėjo atsitikti, kad žemė kada nors prasivėrė ir prarijo tą miestą?

Toks iš jūsų keliauninkas budamas toj pačioj vietoj, kur kadaisia stovėjo didelis, gražus, su įvairiais išbudavojimais, galingas miestas, jis šiandien nesurastų ten nei prieplaukos, nei mažiausios gatvės, nei menkiausio tiltelio. Jis šiandien ten nesurastų nei grievėsių liekanų, nei tų sudegusio miesto nuodegulių. Prieš savo akis jis tik išvystų plotą žemės, apaugusį žaliais medžiais ir apstatytą raudonais svirnais. Jis savo akimis išvystų plačias dirvas ir lankas, po kurias kas kiekvieną metą liuosai darbuojasi žagrių noragai, kuriems jau šiandien nėra menkiausio pakenkimo iš pusės miesto sienų ir cementinių gatvių liekanų.

Beveik iš kalno galima spręsti, kad keliauninkas pirmiausia apsilankys ant upės pakrančio. Jis, žinoma, nemanyš šiandien ten surasti vieną iš senoviškų didelių laivų, kurie seniaus išplaukdavo iš čia į Ispanijos ir kitų šalių tolimas prieplaukas. Bet jis tikėsis pamatyti nors kokius ženklus, kaip tai: laivų užkabius, prietilčius ir kitas liekanas. Jis gal-but dar tikėsis ten pamatyti nors vieną iš tų milžiniškų pečių, kuriuose pervirdavo druską ir gal-but, kad jis dar tikėsis pamatyti nors tuos žmonių kojomis apmindžiotus gatvės akmenis, tos gatvės, kuriėjo iki prieplaukos.

Jis, beabejonės, tur-but dar užklaustų, kur-gi Vokiškas tiltas, kur Švedišką tiltas ir kur tas Ašarų tiltas, ant kurio Kungachelles moterys atsisveikindavo su saviškais vyrais ir sunais, išplaukiančiais tolimuosna vandenynuosna.

Vienok nieko ant upės kranto jis šiandien nesurastų, išskiriant banguojantį nendryną ir dar menką akmenuotą upės krantą, keletą mažyčių valtelių ir prastą keltą, kuriuo perkelia ukininkų vežimus į Chizingeną, tai ir viskas!

Nei vienas iš didesnių laivų šiandien jau negali plaukti per šitą upę ir todėl vargiai keliauninkas tikėtų, kad dugne jos puva milžiniškų laivų liekanos.

Nepastebėjęs nieko ypatingo ant upės kranto, keliauninkas pradėtų jį ieškoti garsaus vienuolyno kapo. Jis panorėtų pamatyti apilinkėje nors liekanas vienuolyno buvusių apkasų ir aptvarų. Jis norėtų pamatyti vienuolyno triobėsius. Jis tartų sau: "Visgi gal užsiliko nors griuvėsiai to maldnamio, kuriame kadaisia atvežtas iš Jeruzalės Kryžius tvėrė stebuklus?"

Mintyje jis persistatytų dar daugybę ir kitų paminklų, kuriuos norėtų surasti, primenančių, kad tose vietose kadaisia, tolimoj praeityj, stovėjo miestai. Ir pradėtų smarkiai plakti jam širdis belaukiant širdingų reginių.

Bet ant nelaimės jis vienuolyno kapo ir kit-ko manyto nesurastų, išskiriant suartus laukus ir vietoj vienuolyno keletą užiančių medžių. Jis ten nesuras nei budinkų sienų, nei bokštų, nei bokštelių su trikampiiais langais. Sodno kedės, sėdynės jis ten suras, bet ne vienuolyno gražius bu-

dinkus ir ne paminklus, iš akmenų, marmuro, dailininko iškirstus.

Nesuradęs čia nič nieko užganėdinančio jo širdingą laukimą, jis gal dar klausinės apie senovės karališkąjį palocių, jis dar užsimins apie milžiniškas svetaines, nuo kurių ir pats miestas Kungachelli gavo savo vardą.

— Gal-but nors čia yra užsilikę kokios liekanos iš tų sienų ir iš pamatų, kokie nors stori rąstai iš po svetainių, kuriose Norvegijos karaliai laikydavo balius? — jis pamanyš. Jis prisimins ir tai, ką yra girdėjęs apie žalią pievelę, apaugusią žaliais žolynais, po kurią karaliai pavaikydavo jaunus žirgus, pakaustytus sidabro pakaustomis, o karalaitės melždavo auksarages karves. Jis beabejonės prisimins ir apie alaus bravorą su milžinišku katilu ir apie tą virtuvės katilą, kuriame iškarto išvirdavo po pusę jaučio, prisimins ir apie tą priepečkį, kuriame kepavo po čielą paršą. Jis prisimins ir apie tarnus ir apie žvėrynus ir apie daugybę įvairių budinkų apilinkėje palociaus su jų stogais, apaugusiais žilomis samanomis. Iš visų šitų išbudavojimų visgi turėtų pasilikti nors kokios liekanos!

Ir kada jis paklaus pas vietinius gyventojus apie tą palocių, jie jį nuves pas dvarponio namus su stikline veranda ir su žieminiu sodnu.

Matomai išnyko karališkas sostas, išnyko ragai sidabru aptaisyti, išnyko takai iškloti purpurais.

Jam net negalės teisingai nurodyti, kurioj vietoj stovėjo palocius su apiplauta trumpai žole ir su juodais tarnų išmindžiotais takais. Visur, kur jis tik nepažvelgs, jis išvis tik žemuogių ežias ir rožių krumus, pamatys dar burelius vaikučių ir mergaičių, bežaidžiančių vaisinių medžių šešeliuose. Jis niekur čia jau nepamatys kareivių ir rycierių, besimušančių su kardais.

Tur-but jis dar paklaus apie tą didelį aržuolą, po kuriuo karaliai vedė teismą ir kur buvo padėta dvylika akmenų ceremonijoms delei Dieviško teismo. Jis gal paklaus: kur toji ilga gatvė, apie kurią kalbama, būk kelias mylias nusitęsusi? Jis paklaus, kur stovėjo turtingi pramoninkų budinkai, atskirti viens nuo kiti tamsiomis gatvelėmis su jų užkabiais ir prietilčiais del laivų. O gal dar paklaus ir apie Dievo Motinos maldnamį, kuriame susirinkdavo jurininkai ir atnešdavo aukas.

Bet veltui visi klausimai, veltui visi keliauninko geismai ir laukimai. Karvės ir avys dabar ganosi ten, kur kadaisia buvo gatvė, rugiai ir avizos auga, kur buvo jo markinis plecius, arklinės ir daržinės dabar stovi, kur kada susirinkdavo žmonės vėpsoti prie išrėdytų krautuvių langų.

Ir tas beabejonės supyks keliauninką.

Nejaugi taip nieko ir neužsiliko? — pasakys jis. — Nejaugi taip ir nėra nieko, kas man parodytų? — Jis pamanyš, kad sunku tikėti, kad čia būtų kada stovėjęs senovėje galingas Kungachelli. Ne, tai negalimas daiktas, tur-but jie visi klysta ir tai buvo kur kitoj vietoj.

Tada jį nuves žemyn ant upės pakrančio ir parodys storai iškirstą uolą, apšvarins ją nuo apaugusių žilų samanų ir jis pamatys kokius tai piešinius, iškirstus ant akmenų.

Jis, žinoma, nepajiegs išsiaiškinti, ką jie reiškia: jie del jo taip-gi bus neaiškus, lyginai kaip ant šviesaus mėnulio juosvi taškai.

Bet vietiniai gyventojai pradės jį intikirinėti, kad tie piešiniai reiškia laivą ir jautį ir, kad tolimoj praeityj žmonės iškalė šituos piešinius, idant jie primintų ateinančioms žmonių kartoms, kad šitas akmuo buvo pirmutinis padėtas kaip pamatas didelio miesto.

Ir kada jis nenorės ir tam tikėti, tad vietos gyventojai papasakos jam visą šitos istorijos reikšmę.

Vertė J. Kerdiejus.

(Taša nuo 2-ro pusl.) ŠIŲ METŲ KALĖDOS SU- SIVIENIJIME LIETUVIŲ AMERKOJE.

prisidėjo prie agitacijos už šelpimą nukentėjusių nuo karės Lietuvos žmonių ir prie sušaukimo Antrojo Amerikos Lietuvių Visuotinio Seimo.

6. — Iš šiaip atsitikimų Susivienijimo gyvenime pažymėtina:

A. — Massachusetts Valstija pagrasino paskelbsianti Susivienijimui "Injunction", jei Susivienijimas nepasirūpins kuoveikiausiai sulyginti senų narių mokestį pagal National Fraternal Congress Table of Mortality. Rengiantis prie tos reformos, Susivienijimas buvo priverstas oficialiai paskelbti, kad visos Massachusetts valstijoje SLA kuopos likviduota.

B. — Philadelphia daktaras Igo Stankus patraukė Susivienijimą teisman už tai, kad SLA organe tilpo patėmijimas sulig jo gydymo ir garsinimos budų.

7. — Seimas nutarė (o Pildomoji Taryba paskyrė V. K. Račkauską ir A. B. Strimaitį) paraišyti SLA istoriją nuo 1911 iki 1915 metų, kad tuomi papildžius spausdinamąją dabar SLA istoriją; šitam darbui dabar jau yra renkama medžiaga.

8. — Pereitais metais Susivienijimas liko užregistruotas Illinois ir Maryland valstijose, nerokuojant jau tų valstijų, kur pirma buvo užregistruotas.

Taip tai, maždaug, atrodo Susivienijimo gyvavimas ir stovis 1914 metų pabaigoje. Mums rodosi, kad šių metų Kalėdų laukiant, Susivienijimas turi pilną tiesą skaisčiai žiūrėti į savo ateitį.

V. K. R.

Klinikoj.

Vieną kartą vienoj (bile 1-joj) stebuklingoje klinikoje pasiausių apsaigos žmogus-pacientas pripuolė prie kampe stovinčios, pilnos vandens, statinės ir pradėjo šlapinti galvą. Klinikos "daktaras", pamatęs tai, sušuko:

— Dievulėliau! Tamsta su vaistais galvą prausi...

J. P.

Gali pradėt skaudėti.

Tėvas: — Jonuk, kelkis! Juk jau išsimiegojai.

Jonukas tik tai sumurmėjo kažką ir vėl miega.

Tėvas (po valandėlės): — Ar tau skauda kas, Jonuk?

Jonukas: — Dabar dar neskauda, bet gal skaudės.

Nesuprato.

Motina išsiuntė į miestą dukterį, idant parneštų saločių.

Duktė (sugrįžus iš miesto): — Mama!

Motina: — Ką, dukrele?

Duktė: — Neradau nei vieno "saldoko".

J. Ž.

KARO ŽINIOS.

FRANCUZAI STUMIA VOKIEČIUS.

Paryžius, gruodžio 14 d. — Iš Paryžiaus atėjusios žinios sako, kad tarpe jurės ir Oise nieko svarbaus neatšitiko.

Aisne srityje, į šiaurį nuo Soupir, priešas smarkiai bombardavęs francūzų tranšėjas. Francūzai atsakė į bombardavimus ir jiems pasisėk sunaikinti priešų po-

zicijas. Tarp pėstininkų mušių nebuvo.

Ailės apilinkėje francūzų artilerija suardžius svarbius priešų apkasus.

Ant Meuse augštumų per nekuri laiką tęsėsi smarki kanonada. Vėliaus pasirodė, kad priešų batarėjos tapo perkeltos toliau į šiaurį.

Alzacijoje francūzų frontas pažengęs kelis šimtus sieksnių priekin.

Gruodžio 18 d. pranešimai nurodo, kad talkininkai kaip Belgijoje, taip ir Francijoje nuolatos, nors ir pamažu, progresuoja. Žingsnis po žingsnio talkininkai stumia vokiečius iš tranšėjų Flandrijoje ir spaudžia juos ant viso fronto nuo jurės ligi Šveicarijos. Argonne apskrityje vokiečiams pasisėk suardyti francūzų tranšėjas, bet jų pėstininkai tečiaus nestengė toliau nužengti.

NUSKANDINO TURKŲ KARO LAIVĄ.

Londonas, gruodžio 14 d. — Oficialis biuras praneša, kad anglų povandeninis laivas paskandino turkų karo laivą "Messudieh".

SERBAI LAIMĖJO.

Londonas, gruodžio 15 d. — Po žiaurių mušių, kurie ėjo pastaromis dienomis, serbams pasisėk apgalėti austrus ir atimti nuo jų savo sostinę — Belgradą.

Gruodžio 16 d. pranešta, kad Serbijos karalius Petras, soto ipėdinis princas Aleksandras ir princas Jurgis su savo armija suėjo į Belgradą.

Serbų generalis štabas sako, kad dabar ant serbų žemės nėra nei vieno austro.

VOKIEČIAI UŽPUOLĖ ANT ANGLIJOS.

Londonas, gruodžio 16 d. — Per daugelį šimtmečių jokis priešas nebuvo ant Anglijos užpuolęs, bet dabar tai atsitiko. Praeitą naktį vokiečių eskadronas, susidedantis iš 7 greitųjų kreiserių, prisiartinio prie rytinių Anglijos pakraščiu ir pradėjo į juos šaudyti.

Dienai brėkstant vokiečiai pradėjo bombarduoti tris svarbius Anglijos miestus — Hartlepool, Withby ir Scarborough.

Daugiausia nukentėjo Hartlepool, kur, kaip sakoma, užmušta 82 ir daug sužeista. Iš viso vokiečiai bombarduodami tuos tris miestus užmušė apie 100 ir sužeidė 282.

DIDELIS MUŠIS PRIE SOCHACZEWO.

Varšava, per Londoną, gruodžio 17 d. — Dabar Sochaczewo apilinkėje, 30 mylių nuo Varšavos, didelis mušis. Vokiečių kariuomenės kyliui, kuris traukia į piet-ryčius nuo Ilowo, pasisėk po sunkių mušių, laike kurių nemaža nukentėjo, įsteigti savo

centrą netoli Sochaczewo.

Vokiečius prie Sochaczewo pasitiko rusai, kurie tvirtai laikėsi ir negreitai pasitraukė iš savo pozicijų. Kaip vienos, taip ir kitos pusės artilerija sunkiai ir ilgai šaudė.

Vokiečių orlaiviai nuolatose lekioja aplink miestą.

Kariuomenių sustiprinimai ateina ir vienai ir kitai pusei. Naujos rusų spėkos pribuna į Varšavą gelžkeiliais ir vieškeliais. Vokiečiai traukia savo spėkas į čia iš Ladzio srities.

KAIP RUSAMS SEKASI.

Petrogradas, gruodžio 17 d. — Vyriausio rusų armijos vado generalis štabas išleido sekantį pranešimą:

"Linkui Mława mūsų kavalerija ir avangardo pulkai energiskai vejas sumuštus vokiečius.

"Keliolika jų korpusų jau perėjo per sieną.

"Laikė to vijimosi mes paėmėm nelaisvių, kanuolių ir kitokios karo medžiagos.

"Ant kairiojo Vislos kranto ir rytinėj Galicijoje gruodžio 16 d. nebuvo svarbių mušių.

"Bėgyje praeitos savaitės Przemyslio garnizonas kelio liko sykių mėgino užpulti, bet visi mėginimai buvo atmušti, padarant priešui sunkių nuostolių.

"Laikė vieno iš tų užpuolimų mes paėmėm keliolika šimtų nelaisvių ir kulkasvaidžių."

Berlinas, Viena ir t. t. "ekspertai" su didžiausiu džiaugsmu apvaikščioja "didžiausios pergalės" dieną, "kokios žemės istorija niekad dar nemačius".

Vokiečių laikraštis "Tageblatt" sako, kad "rytinio karo teatro kampanija iš didesnės dalies nuspręsta". Berlino mokyklos gruodžio 18 d. užsadarė, idant apvaikščioti tą "nervietiška puikią pergalę", kurios pranešimai tečiaus neparodo. Tiesa, vokiečiai dabar netoli nuo Varšavos, rusų armija tulose vietose traukiasi atgal, — su tuo tikslu, idant sutvarkyti savo frontą, — bet tai dar nereikia, kad vokiečiai jau pergalėjo, kad "rytinio karo kampanija nuspręsta". Jie (vokiečiai) neužilgo ir vėl gali taip toli nuo Varšavos atsisturėti, kaip tai nesųkį jau atsitiko.

BRITANIJA PASIĖMĖ AIGYPTĄ.

Londonas, gruodžio 17 d. — Šiandien oficialiai pranešta, kad Britanija pasiėmė Aigypą savo globon. Ji apginsianti nuo turkų užpuolimų Aigypso gyventojus ir jų interesus.

KAIZERIS PRISAKĖ PAIMTI VARŠAVĄ.

Londonas, gruodžio 18 d. — Iš Petrogrado atėjusios žinios sako, kad kaizeris prisakęs savo armijai dėti visas pastangas ir butinai paimti Varšavą. Tokį pris-

kymą kaizeris inteikęs savo štabui, kuris privalo jį realizuoti.

PRIMUŠĖ IR PERŠOVĖ LIETUVI.

Bridgewater, Mass., gruodžio 18 d. — Laikraštis "Brockton Enterprise" praneša, kad apie 10:30 val. naktį ant Depot gatvės du plėšikai (lietuviai) užpuolė ant Jono Šidlausko iš Montello, primušė jį, peršovė ir atėmė nuo jo apie 500 dol. vertės laikrodėlių ir kitokių juvelerijos daiktų. Jonas Šidlauskas guli dabar Brocktono ligoninėj ir esąs nekomiam padėjime.

Jonas Šidlauskas turi Montello lietuvių Tautiškam Name juvelerijos krautuvę.

Plėšikų dar nepagavo.

VIETOS KRONIKA.

Nuo "Ateities" Bendrovės. Tenka kartais girdėti rugones nuo draugijų, buk "Ateitis" ne visų tautiškių draugijų reikalus vienodai remia. Tokios rugonės yra neteisingos. "Ateičiai" lygiai rūpi visų lietuvių reikalai ir "Ateitis" kiek išgalėdama stengiasi remti visų lietuvių bei visų tautiškių draugijų reikalus. Jeigu kartais atsitinka, kad "Ateitis" apleidžia neprašius tų draugijų svarbesnius veikimus, už tai reikia kaltinti ne laikraštį, bet pačių draugijų sekretorius bei jų valdybas. Žinote, kad "Ateities" Bendrovė nėra taip turtinga, kad galėtų užlaikyti apmokamą reporterį, kuris surinktų visas žinias apie draugijų veikimus. Todėl meldžiame draugijų sekretorių arba šiaip darbtesnių narių pasidaruoti savo draugijų labui. Tokiu būdu padarysite gero ir savo draugijoms ir mums, nes jūsų draugijų veikimas bus žinomas visuomenei, o mums pagelbėsime remti lietuvių reikalus. "Ateities" Redakcija visuomet laukia kuodaugiau žinių iš lietuvių judėjimo ir visados jas mielai priima ir talpina.

Mėnesinis susirinkimas. S. L. Šv. Kazimiero Draugijos susirinkimas bus gruodžio 27 d. (nedėlio, 2 val. po pietų) pobažnytinėj salėj, ant 5-tos gatvės, So. Bostone, Mass. Visi nariai susirinkit į šį susirinkimą, nes bus rinkimai naujos valdybos ateinantiems metams, balsavimas. Ateikit ir atiduokit savo balsą už tas ypatas, kurios būtų tinkamesnės ir atneštų naudą mūsų draugijai ir visuomenei, nes draugijos ateitis ir darbo vaisiai priklauso nuo valdybos. Nors mūsų draugija ir turi pasistačius pirmą vietą pašalpa, bet vis viena reikia ir daugiau ką veikti, ne vien tik pašalpa išmokėti savo sergantiems nariams ir tinkamai juos prižiūrėti. Man rodos, mūsų draugija dabar ss.

TEATRAS!

Liet. Jaun. Mokslo ir Dail. Mylėtojų Dr.-ja rengia puikų teatrą, kuris bus 13-tą dieną Vasario, 1915 m., 7 val. vakare, "Institute Svetainėje, 277 Cambridge St., E. Cambridge, Mass. Šiuomi meldžiame kitų gerbiamųjų draugijų nieko nerengti ant to vakaro. Taipgi meldžiame visus lietuvius atsilankyti koskaitlingiausiai ant teatro, nes bus perstatyta puiki trijų veiksmų drama: "Pikta Dvasia".

F. Janulevičius, prot. rašt.

MUZIKOS MOKYKLA.

Duoda lekcijas ant piano smuiko, fleitos, klarnato, korneto, harmonijos, cello, oboe ir bassoon, seredomis ir pėtnyčiomis. (2—15)

Draugija D. L. K. Vytauto Beno, 339 W. Broadway.

So. Boston, Mass.

PUIKUS TEATRAS IR ŠOKIAI

Rengia Jaunimo Ratelis, bus Pėtnyčioj, 1 d. Sausio. Naujų Metų vakare, prasidės 7:30 valandą ir trauksis iki vėlai nakties, Lietuvių Svetainėje, kamp. E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass. Bus vaidinama labai įspūdinga trijų veiksmų drama "Ant Bedugnės Krašto".

Tai yra labai puikus veikalas, paimtas iš liaudies gyvenimo, kurį butinai turėtų pamatyti kiekvienas lietuvis ir lietuvaite, nes yra labai daug pasimokini-mo tokiuose veikaluose. Po teatru bus šokiai. Grieš puiki Orchestra visokius šokius. Šiuomi širdingai kviečiame atsilankyti visus kuoskaitlingiausiai, nes bus ištikrųjų puikus pasilinksminimo vakaras.

Visus širdingai užprašo atsilankyti Komitetas.

TIK IKI NAUJŲ METŲ.

"VEIDRODIS" mėnesinis, iliustruotas žurnalas pašvęstas teatro ir scenos reikalams. Kaina metams \$2.00, pavienis numeris 20c. "Veidrodžio" visi numeriai 1914 m. gaunami, su prisiuntimu, už \$1.25. Apdaryti vienoje knygoje \$1.50. Kas prisiųs \$3.00, tas gaus 1914 m. visus "Veidrodžio" num. ir prenumeratą 1915 metams.

Adresuokit:

"VEIDRODIS",

731 W. 18th st., Chicago, Ill.

ŽMOGAUS PAREIGOS.

Šita puiki knyga jau baigiama spausdinti ir tuojaus bus gatava. Bus tai labai puikus ir interesingas vienintelis tos rūšies veikalas, kurį privaietų perskaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvaite. Ypač tie, kurie interesuojasi politika ir studijuoja socijologiją. Šita knyga bus papuošalu lietuviškų knygynų, nes yra atspaudinta ant puikios popieros su didžiausia atyda.

ŽMOGAUS PAREIGOS—YRA MUSŲ PAREIGOS.

Skaitydami "Žmogaus pareigas" išmoksime suprasti, kokias pareigas mes, kaip žmonės, turime atlikti gyvendami ant šios planetos. Šita knyga turi apie 250 puslapių. Kaina tik \$1.00.

Kas prisiųs mums \$2.00, tas gaus "Ateitį" metams ir knygą "Žmogaus Pareigas".

Kas prisiųs \$3.00, tas gaus "Ateitį" 2 metams ir knygą "Žmogaus Pareigas".

Tie, kurie užsirašys "Ateitį" metams ir prikabin po vieną naują skaitytoją, už prikabinimą gaus knygą "Žmogaus Pareigas".

Šitos išlygos yra tiktai iki Vasario 1 dienai 1915 metų. Taipgi norintieji gauti šitas išlygas turi pinigų siųsti tiesiog į Redakciją. Per Agentus užsirašantiems šitų išlygų neduodame. Adresuokite:

Ateitis Publishing Co.

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Bostono ir apilinkes lietuvių atidai!

Didelis Tournée

Pirmaeilinių Dručiuolių Imty-nės bus Kalėdų vakare,

25 d. Gruodžio-Decemb. 1914 metu,

Imty-nėse dalivaus čia paminėti pasaulyje pagarsėję drutuoliai: Alex Aberg—Finas, kuris jau kartą ėmėsi su vyresniuou Zbyszku Bostone. Karl Lemle—Čekas, pagarsėjęs drutuolis. Ivan Michailov—Petras Žilinskas, lietuvis. Cyklon Burns ir kiti garsiausi drutuoliai.

Įžanga 50 c., Rezervuotos sedynės 75c., \$1. ir \$1.50

Intinės bus

MECHANICS BUILDING'E

Darbai ir dabar galima gauti Journal Building'e, Raimas 48. Telefonas Fort Hill 4277.

rupinties šelpimu savo brolių ir seserų, nuo karo nukentėjusių. Susieikim ir apkalbėkim tą svarbų reikalą.

St. Mockus,
Sekretorius.

P-as K. Jurgeliūnas serga. Gruodžio 14 d. po pietų apsirgo "Ateities" Bendrovės pirmininkas ir gerai žinomas vietos veikėjas, p. K. Jurgeliūnas, ir dabar dar tebeguli lovoje. Pašauktas pas jį Dr. P. Jakimavičius pasakė, kad jis turės pagulėti lovoje ne mažiau, kaip porą savaičių.

Prakalbos. Gruodžio 13 d. vakare Lietuvių svetainėje buvo D. L. K. Vytauto Dr. jos prakalbos, surengtos tuo tikslu, kad paagituot už "bepartyvišką" L. Š. F.

Pirmuoju kalbėtoju buvo miesto majoro sekretorius.

Po jo trumpos kalbos kalbėjo p. F. Bagočius. Šis kalbėtojas stengėsi kiek galėdamas agituoti už "bepartyvišką" L. Š. F. Fondą ir jo išdininką, p. Šidlauską. Jis tikrino, kad visas to fondo komitetas esąs nepartyviškas, kad tik per tą fondą visi pinigai nueisų Lietuvos šelpimui. Tautininkų fondo pinigai eisią į caro kanceliarijas, maldavimui Lietuvai autonomijos. Tautininkai skelbia, sako kalbėtojas, kad L. Š. F. esąs partyviškas, nes to fondo komitete esą vieni socialistai. Visuotinas seimas, girdi, būtų išrinkęs į tą komitetą tautininkus — šliupą, škritišką ir kitus, prie kurių socialistai būtų paskyrę tik kokius du socialistus prižiūrėjimui, kad tautininkai nevogtų... bet tautininkai to nenorėjo.

Tautininkai esą skalija, kad L. Š. F. išdininkas jau afieravojęs savo pantapius socialistams. L. Š. F. išdininkas nesąs socialistas, nes jis dar nėra iki tiek išsivystęs, kad buti socialistu; jis dar, girdi, nėra atitrūkęs nuo kunigo skverny ir esąs kunigų draugas...

Socialistai nori, kad visi pritartų jų politikai, kad visi siųstų aukas tik į jų L. Š. F., o patys savo Mass. valstijos lietuvių draugijų konferencijoj neaukojo. Ir kam aukoti, nes jiems rupi tik agitacija vartyti už savo partiją po priedanga Lietuvos šelpimo ir kuodaugiau sia pasinaudoti sustiprinimui savo partijos. Del to tikslo socialistai laikė prieš visuotinę seimą slapta konferencijas; del to tikslu po seimo siuntinėjo slapta kviulus, kad niekas p. Paukščiui aukų nesųstų, o siųstų tik socialistams — jų išdininkui; del to tik varė agitaciją prieš p. Paukštį ir mėgino jį diskredituoti visuomenės akyse. Musų socialistai moka darbuotis saviškių naudai.

Trečias kalbėjo p. Michelsonas, kuris išvadino "Vienybę Lietuvninkų", kaip ir kitose vietose, "Vienybę Liežuvninkų", pasakė, kad Vokietijos kaizeris esąs didelis taikos šalininkas...

P-as Michelsonas tvirtai tikėjis, kad Vokietijos kaizeris tokiu yra. Žinoma, labai gerai, kad jis į tai tiki, ką vokiečiai militaristai sako. Tegu sau sveikas tiki, mes tos tikybės nuo p. Michelsono nenorime išplėsti, bet in domu butų žinoti, ant ko jis tą savo tikėjimą remia.

J. Žem-s.

Didelės imtynės. Gruodžio 25 d. vakare Mechanics Building'e, Bostone, bus didelės imtynės, kuriose dalyvaus pagarsėję pasaulyje drutuoliai: Alex Abėrg (finas), kuris kartą jau ėmėsi Bostone su vyresniuojų Zbyszka, Karl Lemle (čekas), Petras Žilinskas (po vardu Ivano Michailovo), Cyklon Burns ir kiti.

Teatras. Subatos (gruodžio 26 d.) vakare Lietuvių salėje, kampas E ir Silver gat., vaikų draugijėlė "Bijunėlis" vaidins Šatrijos Raganos dviejų aktų komediją "Nepasisekė Marytei". Perstatymas prasidės 7:30 val. vakare. Po teatro bus šokiai.

Nauja Lietuvių Ukėsų Draugystės valdyba. Gruodžio 20 d. buvusiame LUD. susirinkime rinkta nauja valdyba sekantiems metams. Liet. Ukėsų Dr-stės pirmininku išrinktas Kostas Jurgeliūnas, vice-pirmininku — Jonas Galinis, protokolų raštininku — Juozas Lekavičius, finansų raštininku — Antanas Latvinskis, išdininku — Mateušas Mockapetris, maršalka — Kazimieras Plioplis, ukėsystės vadovu — Julius K. Slivkoski, Pildomosios Tarybos nariais: Julius K. Slivkoski, Petras Stanis, Jonas Klimas, Jonas Palionis, Stanislovas Norkunas, Jonas Pranaitis ir Jonas Galinis.

"Gabijos" Valdybos pranešimas. Šiuomi pranešame kaip "Gabijos" sąnariams, taip pat ir jos rėmėjams, patarėjams, simpatizatoriams ir abelnai visiems lietuviams Bostone, kad pirmos nedėlios po Kalėdų, 27 d. gruodžio, 2-ą valandą po pietų, Lietuv. Lab. Dr-jos name žemutinėj salėj turėsime didelį metinį susirinkimą. Atsilankiusiems bus svarbu išgirsti, ką "Gabija" mano veikti šitame sezone. Bus apkalbėtas plenas organizavimo vaikų choro ir muzikantų beno prie "Gabijos", bus nurodyta svarba to mūsų kultūriško darbo. Geistina, kad atsilankytų kodautas kviulus, kad niekas p. Paukščiui aukų nesųstų, o siųstų tik socialistams — jų išdininkui; del to tik varė agitaciją prieš p. Paukštį ir mėgino jį diskredituoti visuomenės akyse. Musų socialistai moka darbuotis saviškių naudai.

CASH COUPON

10 for 5¢

Gali Pirkir Visur

NEBO

(GARETTES)

P. Lorillard

Draugijų Reikalai.

Lietuvių Ukėsų Draugystės Administracija, So. Boston, Mass.

K. Jurgeliūnas — prezidentas
233 W. Broadway,
A. S. Komičius — vice-prez.
257 Fourth St.
K. Kiškis — prot. rašt.
73 Old Harbor St.
A. Latvinskis — fin. rašt.
28 Story St.,
K. Vilaišis — Išdininkas
315 E St.,
St. Mockus — maršalka
132 Bowen St.

Sekantis susirinkimas bus Nedėlioį Sausio (Jan.) 17 d. 1915, 2-ą val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, So. Boston, Mass.

Lawyer-Advokatas

SAMUEL L. WEBB.

Kalbu: Lietuviškai, Lenkiškai

753 Old South Building,
294 Washington St. Boston, Mass.

Telefonai: Main 4535 ir 5319

Gyvenimo vieta: 75 Fayette St., Kertė
1436 Cambridge St. East Cambridge, Mass.
Tel. Cambridge, 3844-W.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta), \$1.00
Vaikų Draugų srba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo, 15c
Naujas budas Mokytis rašyti be mokytojo, 10c
Aritmetika mokiniui su rokundų su paveikslas (apdaryta), 35c
Viso \$1.60

Kas atsius iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Ateities" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas keturias knygas 60c pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62 New York, City.

Šita Įstaiga

yra pilnai prisirengus užganėdinti jūsų reikalavimus. Imdami nuo mūsų šventadieniams gerimus visados gausite geriausius ir už pigiausias kainas.

1 Bonka Vyno ir 6 stiklai 75c.
Tikra importuota Fraucuziška Brandė \$1.25.
Taip-gi ir visados mūsų kainos yra labai žemos ir pirkdami pas mus už tuos pinigus visada daugiau nupirksite.

Ateikite šiandien.

John J. Donovan & Co.

283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass.
Telephone So. Boston 21060.

Antanas Ašmianskas su

James Ellis Furniture Co.

Už Pinigus arba ant Kredito. 35 metai toje pat vietoje.

THE JAMES ELLIS CO.,
B ir Broadway, tiktai, So. Boston, Mass.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinau kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 23 metus Chicago, Ill. kas Pėtnyčia, ir paduoda gausiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu:

LIETUVA PUBLISHING CO.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Nuo Reumatizmo

ir kitų užsienėjusių ligų šaukites prie tikro gydymo

DR. SOLSNESS
137 Blue Hill Ave., Roxbury, Mass.
Telephone: Roxbury 3385-W

Liudija K. Pratapas, 227 Athens St. Profesoriaus gydytoja.

PAJIESKAU

darbo krautuvėje, arba keliaujančio agento užrašinėjimui ir pardavinėjimui laikraščių. Esm buvęs vietiniu agentu ir gan gerai atsižymėjau savo nuoseklum darbu tame užsiėmime. Taipgi esu dirbęs gerai bižniškose krautuvėse.

Taigi, kurios Redakcijos noritūrėt gerą patarnautoją, meldžiu kreiptis prie manęs. (50)

KL. OPANSKIS.
1009 Grove St., DeKalb, Ill.

PARSIDUODA STUBA.

del trijų familijų, dar beveik nauja ir puikiai apžiūrėta. Gražus, didelis kiemas ir medis yra ant kiemo. Butinai reikia parduoti tuojau, nes savininkai turi umai apleisti šį miestą. Kaina tik \$1,700.00. Geras pirkiny. Atsišaukite į "Ateities ofisą."

(1-15)

John J. Donovan & Co.

283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass.
Telephone So. Boston 21060.

Antanas Ašmianskas su

James Ellis Furniture Co.

MALONFKITE ATSIMINTI,

kuomet įeškosite Forničių, kad jūs galite sučėdyti pinigų ir buti pilnai užganėdintais pirkdami iš mūsų. Mūsų ruomai ir bėgantiems iškaščiams esant mažiems daleidžia mums pigiau pardavinėti už visas kitas krautuves Naujo Anglijoj. Mes malonėtumem parodyti jums savo tavorus ir paaiškinti kainas. Pabandykite pas mus pirkti. Lai mėsitate.

Už Pinigus arba ant Kredito. 35 metai toje pat vietoje.

THE JAMES ELLIS CO.,
B ir Broadway, tiktai, So. Boston, Mass.

Už \$600 galima nusipirkti 16 Akrų Farmą

2 mylios nuo kaimo, 100 sieksniu malkų; užtektinai šieno arklams ir karvėms, 28 vaismedžiai, graži grincia apsupta rešutmedžiais. Tvirtas 28x36, 6 mažesni tvartelei, gerame labai stovij, netoli teka upelis. Prekė tik \$600. Paziurek iliustruotam kataloge, kurį siunčian dovanai ant pareikalavimo.

CHAPIN FARM AGENCY
294 Washington St., Boston, Mass.

Real Estate Agentura

Čionai galite nusipirkti visokių Namų, Lotų ir Farmų. Taipgi galite pasirinkti puikius namus ant randos, nes mes turime daugybę ant išrandavojimo.

Draugiškas patarnavimas dovanai.

M. CORAN
331 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 141
Rezidencija: 219 D St., So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKAS KARPENDERIS

Pataisom stubas, sudedam Toiletus, Pleisteriuojam, ir visokius kitus pataisymus atliekam greitai, gerai ir pigiai. Reikalui prisėjus lietuvių kreipkitės prie lietuvių, kurie jums tikrai gerai patarnaus.

ŠAPALIS,
315 W. Broadway, South, Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605.

PUIKI LIETUVIŠKA UŽEIGA!

kurių visados galima gauti Ice Cream'o, Sodės, Saldumynų, Cigary, Cigaretų, Tabako ir t. t. Visados švarus, greitas ir mandagus patarnavimas.

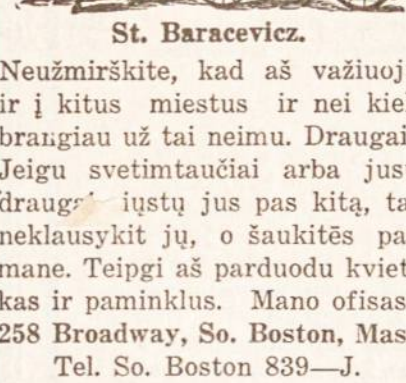
Atidara ir Nedėlioms!

Klimas ir Vilaišis,
315 E St., So. Boston.
(netoli Tautiško Namų)

GERIAUSIAS GRABORIUS

St. Baracevics.

Neužmirškite, kad aš važiuoju ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtaučiai arba jūsų draugai iųstų jus pas kitą, tai neklausykite jų, o šaukites pas mane. Taipgi aš parduodu kvietkas ir paminklų. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 839-J.

DARBININKŲ BALSAS

"DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų J. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimorės, Md.

"DARBININKŲ BALSQ" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolystė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą.

"DARBININKŲ BALSUI" rūpi ir rūpės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausius kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.

Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviems, negali apsieiti neapsipažinęs su dalykais gvildenamais "Darbininkų Balse."

"DARBININKŲ BALSO" kaina metams Suv. Valstijose 1.50c. Vienam numerui 5c. Šešioms numeriams 25c. Kanadoje ir Meksikoje metams \$2.00. Užsienyje metams \$2.50c.

Visiškia reikalais kreipkitės šiuo adresu:

"DARBININKŲ BALSAS"
859 Hollins Street, Baltimore, Md.

KONCERTINIS TOURNEE.

Mikas Petrauskas, pradėjus iš 15 lapkričio, pasirengę duoti visą eilę koncertų. Kas panorėtu parengt koncertą, tegul susižino su:

M. Petrauskas,
149 W. 117-th St., New York, N. Y.

LIETUVYS

Artistas fotografas.

Atlieku visokią darbą artistiška, greitai ir pigiai. Ant tuzino paveikslelių DUODU vieną (padidintą) DIDELI DOVA.

NAI (prezento). Traukiu paveikslus nežiurint oro skitumo ar LYJA ar GIEDRI.

Jonas Andriūšis
453 W. Broadway, So. Boston, Mass.
(Stanaičio Vietoj).

A. T. Liuktevičius, (Smith)

Cigary Išdirbėjas.

Visur reikalaukit lietuvių išdirbtų cigary, kurių vardas yra sekanti: 1-40-8 10c cigarai Smith's Special 5c cigarai.

Adresas:
255 SHREWSBURY ST., Worcester, Mass.

Eikitė visi pas lietuvi, kuris užlaiko

Bučernę ir Grosernę

Mėsa visados šviežia ir švariai užlaikoma. Orderius pristatom į namus, į visas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS,
276 Athen st., So. Boston.

H. S. Stone O.D.

Akiu Specialistas.

399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

DARBININKŲ BALSAS

"DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų J. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimorės, Md.

"DARBININKŲ BALSQ" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolystė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą.

"DARBININKŲ BALSUI" rūpi ir rūpės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausius kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.

Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviems, negali apsieiti neapsipažinęs su dalykais gvildenamais "Darbininkų Balse."

"DARBININKŲ BALSO" kaina metams Suv. Valstijose 1.50c. Vienam numerui 5c. Šešioms numeriams 25c. Kanadoje ir Meksikoje metams \$2.00. Užsienyje metams \$2.50c.

Visiškia reikalais kreipkitės šiuo adresu:

"DARBININKŲ BALSAS"
859 Hollins Street, Baltimore, Md.

Lietuviai kreipkitės pas savąjį Štai Teisinį gausia Agentura

TARNAUJANTI LIETUVIAMS JAU NUO KELIOLIKOS METŲ, kurioj parduodama Farmos, Namai ir Lotai, netik Brocktone, bet ir aplinkiniuose miestuose, už pinigus ir ant išmokėčių. Apart to, atliekam VISOKIUS GRABORIŠKUS DARBUS, kaip Brocktone taip ir kituose miestuose ir miesteliuose. Visokį savo darbą gvarantuojam. Kurie tik turėjo reikalus su manim visi yra pilnai užganadinti mano patarnavimu. Apart savo turto esiu dar ir po didele kaucija.

Draugiškas patarimas ir rodo už dyka.

P. J. GRIGAS,

104 Ames Street, Montello, Mass.
Telephone 2254-J

Pirmas Lietuviškas Saliunas P. Chapliko ir Ko.

Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viskas ko šviesiausiai. Adresas:

117-121 A St., So. Boston.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Be to, cenzura "DRAUGAS" Lietuvą išleidžia
"DRAUGAS" atsielia met. \$2, pusel m. \$1;
užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

Puikūs Lietuviškas SALIUNAS

kuriame galima gauti visados puikiausius gerimus. Užlaikome visokio Alaus, Degtinės, Vynu ir Cigaru. Taipgi užlaikome puikų lietuvišką Restoraną, ant viršaus Saliuno. Širdingai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

J. Mathus.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605

LIETUVIŠKAS

Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas

315 W. Broadway

SO. BOSTON MASS.

Ar žinai kaip ingyti greitai

Naujus Namus?

Tik reikia atsikreipti pas mus pasirodavo, o mes paaikšim, kaip mūsų kompanija galės tūstom pagelbėti pabudavoti tokius namus, kokie tamstom patiks.

Nes mūsų kompanija yra susiorganizavusi iš daugelio lietuvių, ir yra įkorporuota ant 100,000.00 dol. pagal valstijos tiesų, ir parduoda šerus po 25.00 dol. visiems, kurie tik norėtų įdėti savo pinigus ant gero procento arba Budavotis Namus.

Todel atminkis, kad mes turime invales pinigų ir geriausių meisterių, kurie gali atlikti darbą atsakančiai, pagal plėnų ir miesto reikalavimus.

Padarom Plenus Dykai!

Visokiems Tautiškiems Namams ir visiems, kurie nori budavoti arba taisyti Namus, taipgi duodam visokius patarimus ir išrokovimus dykai, kurie tik atsikreips ypatingai į mūsų ofisus.

Taipgi perkam ir parduodam Namus, žemes ir Ukes.

UNITED BUILDING & COMMERCIAL CO.

Waldo Dauksha, Pres. S. J. Strippen, Treas.

664 N. Main St.,
MONTELLO, MASS.
Tel. Brockton 1966-w

315 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 605

UŽDĖTA 1886 m. JAU 27-II METAI

VYENYBE

Visuomenės, literatūros ir politikos
savaitinis laikraštis

LIETUVNINKU

Seniausias lietuvių laikraštis Amerikoje.
Išsina kas Seređa.

Laikraštis "Vienybė Lietuvninkų" 12-kos puslapių, didelio formato, redaguojamas gerų redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomenės telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prūsų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abiejai viso pasviečio.

"Vienybė Lietuvninkų" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams \$2.00, pusel metų \$1.00

Kanadoj ir Meksike:

Metams \$2.50, pusel metų \$1.25

Rusijoje, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:

Metams \$3.00, pusel metų \$1.50

Užsirašyti Vienybę Lietuvninkų galima visada.

Užsirašant "Vien. Liet." reikia draugo ir prenumeratą siųsti per pašto Money Order arba pinigai registruotam laiške, adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

25 metų Jubilėjinis numeris 10 c.
Rašyk greitai, o paprastą numerį gausi dykai.

SUBWAY LOAN CO.

64 Pleasant St., Boston, Mass.

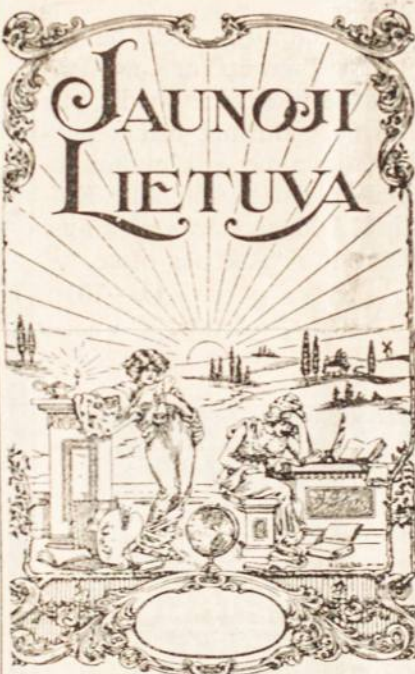
Paskolinama pinigai LENGVOMIS IŠLIGOMS ant laikrodžių, visokių auksinių daiktų ir drabužių. Taipgi mes turime visokių vyriškų čėverykų ir drabužių, ir užlaikome spalvingą skrydžių skrynių, krepšių ir čėmodanų, kuriuos parduodam.

Labai žemoms kainoms

64 Pleasant St., Boston, Mass.

Tel. Tremont 662.

Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Jaunoji Lietuva

Vienintelis savo rūšies 64 puslapių
ilustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.
Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk Jaunąją Lietuvą.

Kaina metams \$3.00; pusel metų \$1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojau:

"JAUNOJI LIETUVA"

4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

VIENTATINE LIETUVIŠKA APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduoliu galite gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduoles:

Nuo Reumatizmo	1.00	Mostis ir skysčiai	1.00
Nuo slinkimo plauku ir pleiskanų	75c.	Gyduoles del pataisymo	1.00
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduoles del suvalnimo	50c.
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduoles nuo kosulio	1.00
Nuo saulės nudegimo	50c.	ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Bobro lašai	1.00	Gyduoles nuo vištakių	15, 20 ir 25c.
Nuo suirimo Nervu	1.00	(corn's)	15, 20 ir 25c.
Vaiku raminto as	25c.	Piles del Kepenų ir Inkstų	75c.
Pamoda plaukams	20c.	Proškos nuo nerviško galvos	10 ir 25c.
Nuo viduriavimo	50c.	skaudėjimo	10c.
suaugusiems	25c.	Gumas nuo dantų gelimo	25c.
Nuo viduriavimo	25c.	Tikra Lietuviška Trejanka	25c.
mažiems	25c.	Visokie kvėpianti	10, 15 ir 25c.
Gydanti mostis	50c.	muilai	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
nuo pūku	25c.	Perfumos visokių geliu	
Nuo prakaitavimo	25c.	kojų	

Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptinių ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintu jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

Receptus sutaisau teisingai,

nežiurint, ar jie butu Amerikos ar Europos daktarų. Gyduoliu galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Prekė 15 dol.

KO SEDI NUSIMINES?

Nusipirk Grafoną, tada galėsi linksimintis ir juoktis! Mūsų krautuvėje galima gauti visokių grafonų nuo \$15 iki \$200

Taipgi užlaikome visokius Lietuviškus REKORDUS

Iš sekančių, kiekvienas abipusis rekordas kainuoja 75 centus.

Tekėjo saulutė, kad aš jojan choras
Ir Stumbriško polka Armoniko solo
Tėvynė, Šv. Cecilijos Choras ir
Amerikoniškas nacionališkas maršas
Giesmė: Panelė Švenčiausia solo
ir Ave Marija solo M. Brandanienė
Grožybė Lietuvos Choras, ir
Jurgiuo kazokas Armonikas solo.
Polka nuo Rudos Armoniko solo ir
jeva choras

Teklytė ir Pranulis Duetas ir
Gudiška Polka Armoniko solo.
Mano Palvys Monologas ir
Velnias ne Boba Monologas.
Batų čystytojas Švilpimo solo ir
Rutų darželis M. Brandanienė solo.
Velnias ne Boba Deialogas
Vijo vilkas voveraitę, ir
Saldžios lupos Polka.

Norėdami žinoti plačiau apie grafonus atsišaukit ypatingai arba laišku, o aš suteiksiu jums katalogą ir koplačiausius paaiškinimus dovanai.

K. JURGELIUNAS,

233 W. Broadway,
SO. BOSTON, - MASS.

Prekė \$35.00

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikos

Kurioj galima gauti:

Deimantų, laikrodžių
Waltham ir Elgin, šliubinių
žiedų, siutu ir overkotų; viską duodam ant bargo—lengvu išmokėsčiu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie paima orderius ir pristato in namus.

Už 25c. krasos ženklelių siunčiame mūsų krautuvės didelį naują katalogą lietuviškoj kalboj. Mūsų agentai: J. M. Nevetskis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Šidlauskas. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotus. Visi mūsų tavorai gvarantuojami. Krautuve adara iki 9 valandų vakare.

J. P. TUINILA

822 Washington St., Boston, Mass.

VISI UŽSIRAŠYKITE AMERIKOS LIETUVIŲ

Dienrašti "Katalika"

Dienraštyje "Katalike" žinios tilps daug greičiau ir plačiau, ir į visus pajudintus mūsų gyvenime klausimus kuonoplačiausiai atsiliepsime.

Dienraštis "Katalikas" yra bepartyvis laikraštis ir prisilaikys ramaus kultūrinio darbo, nesistengdamas kenkti nei vienai nei antrai pakraipų pusei.

Todel Dienraštyj "Katalike" bus galima aiškiai ir plačiai nušviesti Lietuvį, o ypač Amerikos naujokynuose gyvenančių, S. Valstijų ir kitų šalių gyvenimas, paduoti kuodaugiausiai žinių iš Europos karo lauko ir visuomenės gyvenimo.

Dienraščiui "Katalikui" užvis labiausiai rūpės tik lietuvių kultūrinis kilimas ir jų gerovė. Bet nebus vietos tautiškai neapykantai. Dienraščio "Kataliko" tikslas — kelti apšvietimą tarpe lietuvių, siekis — lietuvių gerovę ir augščiausius kultūrinis laipsnis.

Taigi kas prijaudžia mūsų tikslams ir siekiams, kam rūpi kultūrinis kilimas Amerikoje lietuvių, tas privalo užsisakyti Amerikos Lietuvių Dienraštyj "Kataliką".

"Kataliko" Dienraščio kaina sekanti:

Suv. Valstijose metams \$5.00, pusel metų \$3.00, trims mėnesiams \$1.75.

Užsienyje: Europoje ir kitur metams \$7.00, pusel metų \$4.00.

Prenumeratą siųskite šiuo adresu:

"KATALIKAS" AMER. LIET. DIENRAŠTIS

MORGAN ST., CHICAGO, ILL.